

Zdaniem Komisji Europejskiej, najwięcej do nadrobienia ma Polska

Bez upiększania

„Dzisiejszy dzień jest ważny dla Litwy i całej Europy. Komisja Europejska opowiedziała się za członkostwem w UE Litwy i jeszcze dziewięciu innych państw. Jednak, mimo pozytywnych ocen, Litwa będzie jeszcze musiała „odrobić dużo prac domowych” – powiedział kierownik litewskiego działu Komisji Europejskiej ds. poszerzenia UE Anders Henriksson.

Jak już wczoraj informował „Kurier”, przewodniczący Komisji Europejskiej Romano Prodi uroczście ogłosił w środę w wystąpieniu na sesji Parlamentu Europejskiego listę krajów rekomendowanych przez Komisję do członkostwa w Unii Europejskiej w 2004 roku.

„Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia i Węgry przestrzegają kryteriów politycznych. Biorąc pod uwagę postępy poczynione przez te kraje, zapis drogi przebytej we wdrażaniu zobowiązań, które podjęły, i wszystko to, co zostało zrobione w ramach przygotowań, Komisja uważa, że te kraje wypełnią kryteria ekonomiczne i dorobek prawno-instytucjonalny Unii i będą gotowe do członkostwa od 2004 roku” – powiedział Prodi.

Podkreślił, że „chodzi przede wszystkim o proces etyczny i polityczny. Poszerzenie jest dopełnieniem integracji europejskiej, procesu, który dał nam pół wieku pokoju i dobrobytu, który musimy rozszerzyć na cały kontynent” – powiedział były premier Włoch.

Jednak przemawiający zaraz po nim komisarz ds. poszerzenia, Nie-

Według Verheugena (od prawej), po pierwsze, „musi być ratyfikowany Traktat z Nicei. Apeluję do irlandzkich wyborców, żeby w chwili podejmowania swojej decyzji myśleli o przyszłości narodów Europy, które nie zostały odsunięte na bok z własnej woli i które wbrew swojej woli zostały odcięte żelazną kurtyną”
Fot. EPA-ELTA

mię Guenter Verheugen, zastrzegł, że tegoroczne raporty o postępkach kandydatów i rekomendacje dotyczące 10 z nich zawierają „obiektywne informacje” i powstały „bez żadnych politycznych a priori”.

Uprzedzając ewentualne głosy krytyczne, Verheugen zapewnił eurodeputowanych, że jedyna instruk-

cja polityczna, jaką kierowała się Komisja, brzmiała: „Nic nie ukrywać, o niczym nie zapominać, niczego nie upiększać”.

Niemniej obecne poszerzenie jest procesem bez precedensu i dlatego Komisja proponuje na wszelki wypadek „klauzulę ochronną”, którą można będzie urucho-

mić w wypadku nieprzewidzianych zakłóceń – tłumaczył Verheugen.

Wymienił też trzy warunki, które muszą być jeszcze spełnione, nim dojdzie do poszerzenia zalecanego przez Komisję, o ile, oczywiście, rządy unijne posłuchają jej rekomendacji.

(Dokończenie na str. 3)

Na pięciu wyspecjalizowanych wystawach, które wczoraj otwarto w centrum wystawowym „Litexpo”, głównie akcentuje się nieruchomości, gospodarkę municypalną i jej konserwację, ochronę środowiska oraz rozwój przedsiębiorczości średniej i drobnej. Na wystawach swe wyroby i projekty prezentuje 201 uczestników. Już w pierwszym dniu wystawy nie brakuje zwiedzających przy ekspozycjach „Miasto”. Zwiedzających informuje się tu o środowisku, terytoriach, ulicach miast, zarządzaniu gospodarstwem, konserwacji i porządkowaniu budynków, systemach inżynierskich i komunikacji publicznej, miejskich systemach informacyjnych, ośrodkach usługowych, rekreacyjnych.
Fot. ELTA

Sondaż

Przoduje Adamkus

Najwięcej wyborców na zbliżających się wyborach prezydenckich głosowałoby na obecnego przywódcę kraju Valdas Adamkusa, dowodzi sondaż.

Według badania opinii publicznej, które przeprowadziło studio „Spinter”, na prezydenta Adamkusa głosowałoby obecnie 28,8 proc. wyborców. Najbliższy konkurent, przewodniczący Sejmu i lider socjalliberałów Artūras Paulauskas ma dwukrotnie mniej sympatyków – 14,2 proc.

Trzecim według popularności jest poseł na Sejm i lider chadeków Kazys Bobelis, na którego głosowałoby 9 proc. respondentów.

Liczba sympatyków następnej trójki pretendentów niewiele się różni: lider Partii Liberalnych Demokratów, parlamentarzysta Rolandas Paksas – 7,7 proc., zastępca przewodniczącego Sejmu socjaldemokrata Vytenis Andriukaitis – 6,2 proc., przywódca Litewskiego Związku Liberałów Eugenijus Gentvilas – 5,5 proc. Pozostali pretendenci szeregują

się następująco: przewodnicząca Związku Chłopów i Nowej Demokracji, parlamentarzystka Kazimiera Prunskienė (3,9 proc. respondentów), kierownik programu humoru telewizji Vytautas Šerėnas (3,4 proc.), parlamentarzysta, lider centrystów Kęstutis Glaveckas (3 proc.). Pierwszą dziesiątkę zamyka urodzony w Australii prawnik Juozas Petraitis z 2,5 proc. sympatyków.

Następnie idą dziennikarz Vytautas Matulevičius (2,2 proc.), lider Litewskiego Związku Wolności, poseł na Sejm Vytautas Štusauskas (1,4 proc.), poseł Algimantas Matulevičius (0,7 proc.), przewodniczący partii „Socjaldemokracja 2000” Rimantas Dagys (0,2 proc.) oraz jeden z liderów Partii Narodowo-Demokratycznej Kazimieras Uoka (0,2 proc.).

Inny sondaż, który przeprowadził „Spinter” dowodzi, że uczestniczący w ankiecie wyborcy za najbardziej nieodpowiedniego na urząd prezydenta uważają Štusauskasa (17,2 proc.), Uokę (12,3 proc.) oraz Paksasa (9,6 proc.). (BNS)

W NUMERZE

Kraj ————— **2**

Wnukowie i dzieci wilniuków

Lekcje historii, literatury polskiej, poznania sztuki architektury, patriotyzmu dla uczniów III a klasy Liceum Warszawskiego im. Stefana Batorego odbywały się w Wilnie, Kownie i Trokach.

Praworządność ————— **5**

Tyle samo, co w roku ubiegłym

W tym roku prawie o połowę wzrosła ilość przemyconych papierosów, które pogranicznicy zatrzymali w „zielonej strefie”.

Na luzie ————— **6**

Kto dzisiaj czyta

Maluchy martwią się o przejście na następny poziom gry komputerowej, ich starsi koledzy próbują swoich sił w programowaniu. Pedagodzy i rodzice biją na alarm – rośnie pokolenie analfabetów.

Być kobietą ————— **7**

Wizerunek na 9 i pół miesiąca

Arūnas i Aušra Bakšysowien, właściciele salonu, uważają, że dziś zmienił się stosunek do kobiety spodziewającej się dziecka i kobiety również zrozumiały, że ciąży to nie pokuta i żadna nie powinna nosić rzeczy, których nie lubi.

Sport ————— **10**

Rosyjski dzień

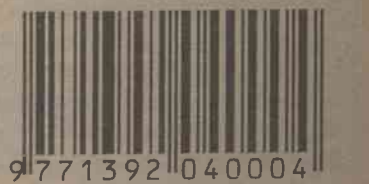

Rasa Polikevičiūtė zajęła ósme miejsce w Kolarskich Mistrzostwach Świata.

Sentencja

To nie bohaterowie, lecz zebracy obnażają swoje rany.

NICOLAE IORGA

Kalejdoskop aktualności

Jeszcze jeden Litwin z USA odznaczony orderem

Prezydent Valdas Adamkus odznaczył Krzyżem Rycerskim Orderu Wielkiego Księcia Litewskiego Giedymina przewodniczącego Rady ds. społecznych wspólnoty Litwinów USA i przedstawiciela Rady Litwinów amerykańskich w Waszyngtonie Algirdasa J. Rimasę.

Dekret prezydenta głosi, że order 61-letniemu Rimasowi nadano za aktywną działalność w organizacjach wychodźstwa litewskiego w USA.

Urodzony w Wilnie Rimas w latach drugiej wojny światowej z rodzicami wyjechał do Stanów Zjednoczonych.

Jak poinformowano w Urzędzie Prezydenta, ponieważ nie planuje się wizyty Adamkusa w USA, w najbliższym czasie order Rimasowi najpewniej wręczy ambasador Litwy w Waszyngtonie Vygaudas Ušackas.

Sąd nałożył areszt na nabyte przez BNS akcje

Pierwszy sąd dzielnicowy m. Wilna spełnił powództwo agencji nowości ELTA i nałożył areszt na akcje ELTA, które nabyła konkurująca UAB „Baltic News Service” i następnie odsprzedała 99 osobom fizycznym.

Zwracając się do sądu ELTA wskazała, że umowy o kupnie-sprzedaży nabytych przez BNS akcji są fikcyjne i zawarte w celu zakłócenia procesu reorganizacji spółki akcyjnej ELTA, w sposób sztuczny zwiększając liczbę akcjonariuszy. Z tej przyczyny reorganizacja ELTA w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, zgodnie z ustawą o spółkach akcyjnych, stała się niemożliwa.

29 października ten sam sąd rozpatrzy powództwo AB ELTA przeciwko UAB BNS i 99 osobom fizycznym, których część jest pracownikami tej spółki albo mają z nimi więzi pokrewieństwa, w sprawie unieważnienia umów o kupnie-sprzedaży akcji.

Nowoczesny sprzęt fiński

Wczoraj przedstawiciele Centralnego Laboratorium Kryminalistyki Fińskiego Narodowego Biura Śledczego przekazali służbie eksperckiej Głównego Komisariatu Policji m. Wilna nowoczesny sprzęt do utrwalania miejsca wydarzenia.

Na komplet o wartości blisko 20 tys. euro, składa się komputerowy komplet, jeden profesjonalny aparat fotograficzny, dwa prostsze aparaty fotograficzne, jedna cyfrowa kamera wideo i trzy walizki lustracji miejsca wypadku.

Analogiczny sprzęt w sierpniu i wrześniu otrzymali już kryminaliści Kowna i Kłajpedy.

Centryści opuszczają lidera partii

Rozkręcająca się kampania wyborcza zaczyna wykruszać szeregi Litewskiego Związku Centrum (LZC), mianowicie kierownicy niektórych oddziałów partii opuszczają lidera partii Kęstutisa Glaveckasa i stają się sympatykami prezydenta Valdasę Adamkusa.

Na przykład szefem sztabu wyborczego Adamkusa w rejonie szlucim został wiceprzewodniczący oddziału LZC Audrius Enzinas. Ten oddział, liczący blisko 60 członków, jest uważany za jeden z najstarszych i najsilniejszych w partii, kieruje nim mer m. Šilutė.

W Šilutė został wybrany również poseł na Sejm centrysta Virginijus Martišauskas, który podczas dyskusji wewnątrzpartyjnych proponował nieraz Glaveckasowi, aby wycofał się z wyborów i poparł Adamkusa.

Wariant optymalny

Minister finansów Dalia Grybauskaitė uważa, że podatek od nieruchomości na Litwie może uprawomocnić się od 2004 roku.

„Byłby to wariant optymalny. Wcześniej praktycznie byłoby to po prostu trudno uczynić” – stwierdziła minister, odpowiadając na posiedzeniu Sejmu na pytanie dotyczące projektów budżetów państwa i samorządów na rok przyszły. Nie przewidziano w nich jeszcze dochodów z podatku od nieruchomości.

Według danych, jakie posiada minister, zależnie od modelu i taryf opodatkowania, budżet może z tego mieć od 30 do 70 mln Lt. „Ale administrowanie tego podatku będzie dosyć kosztowne, dlatego ta ustawa i ten fenomen nie jest taki zwykły do dyskusji i podjęcia decyzji” – przestrzegła Grybauskaitė.

Dziennikarz w grupie doradców

Dziennikarz agencji nowości BNS Artūras Račas został zaproszony jako pierwszy spośród przedstawicieli krajów bałtyckich w grupie doradców wolności prasy UNESCO.

Grupa doradców wolności prasy UNESCO, łącząca dziennikarzy różnych krajów, powstała w roku 1996. Głównym jej celem jest upowszechnianie podstawowych zasad wolności prasy.

Doradcy wolności prasy UNESCO są również członkami komisji jurorów, która co roku przyznaje światową nagrodę wolności prasy imienia Guilermo Cano.

37-letni Račas jest głównym redaktorem działu nowości biznesu agencji BNS, jego komentarze publikują różne media litewskie i zagraniczne. Račas współpracuje z francuską agencją nowości AFP, poprzednio pracował w dzienniku „Lietuvos rytas”. Račas zostanie członkiem grupy doradców wolności prasy UNESCO na kadencję w latach 2003-2005.

(BNS, ELTA)

Warszawscy uczniowie lekcje przenieśli na grunt wileński

Wnukowie i dzieci wileńskich

W auli gimnazjum im. Mickiewicza goście i gospodarze zostawieni byli bez „opieki nauczycielskiej”, więc rozmawiali sobie na luzie na wszystkie tematy, które nurtują młodych
Fot. Marian Paluszkiwicz

Lekcje historii, literatury polskiej, poznania sztuki architektury, patriotyzmu dla uczniów III a klasy Liceum Warszawskiego im. Stefana Batorego odbywały się w Wilnie, Kownie i Trokach. Dziś 30-osobowa grupa licealistów wyjeżdża do domu, do Warszawy. Jak się okazało, wśród uczniów są również tacy, których rodzice lub dziadkowie wywodzą się z Wilna lub Wileńszczyzny.

Jest to jedna z wycieczek edukacyjnych, których w tej renomowanej i o bardzo chlubnej historii szkole jest niemało. Uczniowie mówią, że podobnie jak w Wilnie czuli się w Krakowie, gdzie również każdy kamień tchnie wielowiekową historią Państwa Polskiego.

„Batoracy” ze szczególnym pietyzmem wchodzili do sal Uniwersytetu Wileńskiego, noszącego w okresie międzywojennym to same imię, co ich liceum, siadali do „ławek” Mickiewicza, Słowackiego, podziwiali starodruki, chronione w bibliotece uniwersyteckiej, słuchali opowiadań dyrektora Mu-

zeum Mickiewicza Rimantasa Šalny o wileńskim okresie życia Wieszcza i jego wielu kobietach, w których zawsze szukał swojej jedynej miłości – Maryli. Zauroczeni zostali wileńskimi kościołami, krętymi i wąskimi uliczkami, podziwiali panoramę wieczornego Wilna z szczytów Góry Trzykrzyskiej...

Na spotkaniu z rówieśnikami jedyne wileńskiego polskiego gimnazjum – im. A. Mickiewicza rozmawiano o wszystkich sprawach jak jednej, tak drugiej szkoły. Zaczynając od historii obu szkół, kończąc na sprawach nie mniej ważnych, jak mundurków szkolnych czy kwestii palenia wśród młodzieży. Rozmowy „batorowców” z gimnazjalistami „mickiewiczówki” wczoraj wieczorem miały ciąg dalszy podczas integracyjnego spotkania w Domu Kultury Polskiej po obejrzeniu spektaklu „Muzyka-matematyka”, który wystawił Teatr Polski pod kierunkiem Ireny Litwinowicz.

Panie profesor Alfreda Klim-

czewska oraz Krystyna Gogela, które sprawują opiekę nad grupą młodzieży polskiej, uważają, że przyjazd do tak bogatego pod względem historii i tradycji Wilna, Kowna czy Trok wzbogaci tę matematyczno-fizyczną klasę o nieprzemijające wartości, jakimi są wartości mierzone siłą ducha.

U stóp Matki Bożej Ostrobramskiej młodzież warszawska razem z młodzieżą wileńską wspólnie śpiewała pieśni kościelne, a ks. Jacek z parafii św. Jana Bosko, patrona młodzieży, dla odprawienia Mszy św. przybył razem z chórem młodzieżowym kościoła w Łazdynach. Piękne słowa kapłana o sile łask Matki Miłosiernej głęboko zapadły do młodych serc warszawiaków.

Kierownictwo, a szczególnie poloniści gimnazjum im. Mickiewicza serdecznie dziękują gościom za dary w postaci książek, wśród których dominują wydania dotyczące polskiej literatury współczesnej.

Krystyna Adamowicz

Prezydent Adamkus w Niemczech

Bo przecież centrum Europy...

Prezydent Valdas Adamkus spodziewa się, że ratyfikacja umów o wstąpieniu do UE i NATO będzie przebiegała sprawnie, jednakże w tym procesie byłaby bardzo ważna rola landów niemieckich.

Taką prośbę na spotkaniu w Poczdamie z premierem federalnej ziemi Brandenburg Matthiasem Platziekiem wyraził przywódca litewski.

Jak poinformowała służba prasowa prezydenta, w czasie śniadania omówiono proces integracji euroatlantyckiej, dwustronne więzi gospodarcze, kulturalne i naukowe.

Premier ziemi federalnej Brandenburg powiedział, że wita zalecenie Komisji Europejskiej, aby zaprosić Litwę do członkostwa w Unii Europejskiej w roku 2004.

„Słyszałem, że na Litwie jest centrum Europy. Więc zupełnie naturalne, że Litwa zostaje członkiem UE” – powiedział on.

Komentując wniosek KE Adamkus powiedział: „Witam zalecenie Komisji Europejskiej, aby zaprosić do członkostwa w Unii Europejskiej 10 kandydatów, którzy są najlepiej przygotowani, w tym również Litwę w roku 2004. Jest to ocena dokona-

nej dotychczas pracy. Jednakże negocjacje Litwy w sprawie członkostwa w Unii Europejskiej nie zostały jeszcze zakończone, nie rozstrzygnięto ważnych problemów w dziedzinie rolnictwa, energetyki, finansów. Dlatego powinniśmy razem z Unią Europejską dokładać wszelkich starań, aby do szczytu w Kopenhadze zostały pomyślnie zakończone negocjacje w sprawie członkostwa”.

Podczas rozmowy dokonano również wymiany poglądów na wspólną politykę rolą UE.

Wczoraj w gmachu parlamentu krajowego w Berlinie przywódcę Litwy przyjął przewodniczący parlamentu Walter Momper. W Berlinie prezydent spotkał się również z przedstawicielami biznesu niemieckiego i omówił możliwości rozwijania więzi gospodarczych obu państw. W Niemieckim Towarzystwie Polityki Zagranicznej Adamkus wygłosił referat „Przeszłość Litwy w społeczeństwie euroatlantyckim”.

Wieczorem prezydent uczestniczył w ceremonii otwarcia ambasady Republiki Litewskiej w Niemczech.

(ELTA)

Nie stosować przedawnienia Kara nieodzowna

Rewolucyjny wniosek pod względem prawa międzynarodowego, mianowicie – nie stosować terminu przedawnienia we wszystkich sprawach ciężkich i szczególnie ciężkich przestępstw złożyli posłowie na Sejm, centryści Virginijus Martišauskas i Gintaras Šileikis.

Do zrezygnowania z terminu przedawnienia parlamentarzystów pobudziło to, że mimo wszelkich starań, walka z przestępczością dotychczas nie daje namacalnych pozytywnych wyników. Szczególnie dotyczy to zwalczania zorganizowanej przestępczości, korupcji, przestępstw finansowych, gospodarczych.

Martišauskas twierdził, że z wieloma głośnymi sprawami finansowymi, wykorzystując różne preteksty, zwleka się dopóty, dopóki nie nadejdzie termin przedawnienia. Uświadamiając sobie, że w sensie prawa międzynarodowego ich wniosek jest sporny, parlamentarzyści mówili, że zrezygnowanie z terminu przedawnienia w Kodeksie Karnym mogłoby być środkiem tymczasowym.

„Nie sądzę, że zrezygnowanie z terminu przedawnienia musiałyby trwać bez końca. Atmosfera potępienia wobec przestępców i nieuchronność kary są nieodzowne” – powiedział Martišauskas.

(ELTA)

W Wilnie gościł ambasador USA przy NATO

Wizyta(cja?) przed szczytem

Aczkolwiek ambasador Stanów Zjednoczonych przy NATO Nick Burns zapewniał wczoraj litewskich polityków, że Litwa należy „do najmocniejszych kandydatów” do NATO, nasz kraj, zdaniem amerykańskiego gościa, powinien stanowczo uporać się z korupcją oraz rozliczyć się z ofiarami holokaustu i ich potomkami.

Ambasador USA przy NATO zapewniał też, że decyzja o przyjęciu nowych członków do Aliansu, a tym bardziej których, jeszcze nie zapadła, bowiem zgodnie z zapewnieniami Burnsa, decyzja ta będzie podjęta w listopadzie wyłącznie podczas szczytu NATO w Pradze. Wczorajsza wizyta ambasadora na Litwie była druga i, jak zaznaczył Burns, ostatnia przed szczytem NATO. Nie zdradził jednak, czy również ostatnia przed członkostwem Litwy w Aliansie.

Dziennikarzom powiedział tylko, że nie do jego kompetencji należy odpowiadanie na takie pytanie.

— O tym, jaki kraj i kiedy zostanie zaproszony do NATO, będą decydowali w listopadzie w Pradze prezydent Bush oraz przywódcy innych krajów NATO. Musimy więc poczekać na odpowiedź na te pytania jeszcze 6 tygodni — Burns unikał jednoznacznej odpowiedzi na pytanie

o szansach Litwy dostania się do szeregów Aliansu.

Amerykański ambasador nie żałował natomiast komplementów dla Litwy i jej przygotowania się do członkostwa w NATO. Uwagi Amerykanina nie uszły starania Litwy wobec tworzenia jednostek wojskowych wspólnie z krajami członkami Aliansu, ani też ostatnia decyzja Litwy o wysłaniu swoich żołnierzy do Afganistanu.

Ambasador Burns podkreślił właśnie, że Litwa wspierając Stany Zjednoczone „w wojnie z terroryzmem” dowodzi, że jest pewnym partnerem. Amerykanin wyraził też zrozumienie i podziw dla litewskich dążeń.

— Dostrzegamy tę powagę, z jaką mówicie o swoim członkostwie w NATO oraz w pełni respektujemy wasze prawo żyć w wolności nie zagrożonej okupacją bądź inwazją — powiedział Burns.

Ambasador USA przy NATO podczas wczorajszej wizyty w Wilnie spotkał się z premierem Algirdasem Brazauskasem oraz marszałkiem Sejmu Artūrasem Paulauskasem, z którymi rozmawiał o perspektywach zaproszenia Litwy do NATO podczas szczytu praskiego.

Stanisław Tarasiewicz

Antanas Dulkė: ludzi trzeba wychowywać

Niepomyślny rok w rejonie trockim

Bieżący rok specjalista obrony cywilnej administracji samorządu rejonu trockiego Antanas Dulkė określa jako bardzo niepomyślny. Pożar starych opon przyciśił wiele innych problemów w rejonie. Zdaniem Antanasa Dulkė, prawdziwym nieszczęściem tegorocznego lata w rejonie trockim były i nadal są palące się torfowiska i lasy. Ogień w tym roku pochłonął około 160 hektarów łąk w pięciu starostwach rejonu trockiego.

Sytuacje ekstremalne są zawsze swego rodzaju sprawdzianem sprawności specjalnych służb i oddziałów. Nie zawsze przygotowany na papierze plan działań można zastosować na praktyce.

— Dla przykładu: przygotowaliśmy transport, zadbałszy o wolne łóżka dla osób z terytoriów leżących blisko wsi Žaizdriai. I nic z tego. Przecież żaden mieszkaniec nie opuścił swego domu. Gdyby ewakuował, za zorganizowane noclegi czy opiekę zdrowotną samorządowi zostałyby wystawione rachunki, które musiałby zapłacić. A zapłacić nie możemy... — powiedział Dulkė.

Pożary, wichury oraz różne sytuacje ekstremalne, których w tym roku nie zabrakło w rejonie, nie są w gestii samorządu, jest to funkcja „delegowana” przez państwo, które kolejny raz zapomniało zadbać o odpowiednie finansowanie. W ubiegłym wtorek samorząd rejonu trockiego otrzymał odpowiedź z Ministerstwa Finansów, w której zaznaczono, że dopóki trwa śledztwo w sprawie pożaru w Žaizdriai, samorząd nie otrzyma żadnych pieniędzy. Spółki, które uczestniczyły w likwidacji pożaru, mogą czekać na decyzję prokuratury lub zwrócić się do sądu. Sąd z pewnością uzna rację kredytorów i wówczas samorząd z własnego bardzo skromnego budżetu będzie musiał zapłacić ponad 90 tysięcy litów odszkodowania firmom, służbom, właścicielom prywatnych posiadłości. Obietnice wysokich dostojników państwowych, jak dotychczas, zosta-

ły jedynie obietnicami. Powstaje pytanie, czy innym razem służby i organizacje pośpieszą z pomocą samorządowi, czyli państwu, które nie potrafi wywiązać się z zobowiązań?

W rejonie panuje opinia, że opony zostały celowo podpalone, a szanse znalezienia podpalacza przez mieszkańców są oceniane jak jeden do miliona.

— Torfowiska i lasy płonęły również z ludzkiej ręki, jednak udowodnienie faktu podpalenia jest możliwe jedynie wówczas, gdy człowieka złapano na gorącym uczynku, powiedzmy z płonąca zapalką. Jeżeli znaleźliśmy go nieopodal, powie, że właśnie gasi. Nic się nie zmieni, dopóki odpowiedzialność za własną ziemię nie będą nieść również właściciele. Skoro są prawnymi właścicielami, powinni mieć również pewne obowiązki. Często się zdarza, że służby ratownicze czy straż pożarna narażają swe życia ratując ich mienie, a gospodarze biernie się temu przyglądają. A wiadomo przecież, że wiele pożarów rozpoczęło się właśnie z „gospodarskiego wypalania starej trawy” — analizuje Dulkė.

Zdaniem specjalisty obrony cywilnej, ludzi trzeba wychowywać. Ma on nadzieję, że tegoroczne lato nauczy ludzi ostrożności.

— Ciągłe mówiliśmy o zagrożeniu, pisała o tym prasa, powstały nawet audycje w telewizji regionalnej, mówiliśmy o tym w kościołach i... nic. Być może, gdyby właściciele byli bardziej odpowiedzialni za własną ziemię i lasy, istniały odpowiednie akty prawne i ustawy, wówczas byłoby inaczej. Powinien być powołany specjalny fundusz sytuacji ekstremalnych rejonu trockiego. Dobrze by było, gdyby pewne środki finansowe zostałyby przewidziane w budżecie rejonu na następny rok. A gdyby rok był bardziej pomyślny, te pieniądze w końcu roku zostałyby przeznaczone na oświatę lub ochronę zdrowia — sądzi specjalista obrony cywilnej administracji samorządu rejonu trockiego.

Alina Sobolewska

Zdaniem Komisji Europejskiej, najwięcej do nadrobienia ma Polska

Bez upiększania

(Dokończenie ze str. 1)

Zastrzeżenia wobec Litwy

Najwięcej zastrzeżeń Komisja miała do warunków życia w więzieniach litewskich, trudno wdrażanej w życie reformy emerytalnej, słabych struktur administracyjnych i niedostatecznej kontroli finansowej.

„Litwa powinna koniecznie zreformować służbę państwową, wzmocnić instytucje praworządności” — mówił Henriksson, oceniając Litwę według kryteriów politycznych członkostwa w Unii Europejskiej. Z ekonomicznego punktu widzenia, najwięcej problemów, zdaniem UE, Litwa ma z dużą stopą bezrobocia i reformą emerytalną. „Zastrzeżenia mamy też i do warunków przedsiębiorczości na Litwie, które nie są wystarczająco przyjazne, co potwierdzają jak rodzimi tak i zagraniczni inwestorzy” — twierdził kierownik litewskiego działu Komisji Europejskiej.

Podkreślono rolę Polski

Ani Prodi, ani Verheugen nie wypowiadali się indywidualnie o Polsce. Ale zabierający głos zaraz po nich szef największej grupy politycznej w Parlamencie Europejskim — grupy chadecko-konserwatywnej — Hans-Gerd Poettering poświęcił wiele słów zasługom i znaczeniu największego kraju kandydującego.

„Polska jest bez wątpienia najważniejszym krajem, mieszka tam bowiem więcej ludzi — 39 milionów — niż w pozostałych dziewięciu krajach (rekomendowanych). Musimy przypomnieć sobie, że wielkie przemiany w Europie nie byłyby możliwe bez Polski i bez „Solidarności”. Nie byłoby to również możliwe bez papieża Jana Pawła II, który powiedział im: „Nie lękajcie się” — mówił Poettering.

„Była to również przesłanka zjednoczenia Niemiec, nie byłoby ono możliwe bez Polski. Dlatego mamy nadzieję, że Polska będzie

Główny negocjator Litwy ma powody do zadowolenia Fot. ELTA

teraz w stanie przewyciężyć trudne problemy, przed którymi stoi w procesie przystępowania do Unii. I popieramy propozycję Komisji w sprawie dopłat bezpośrednich” — dodał niemiecki polityk.

Tylko jeden kieliszek

Zapytany, czy Polacy mogą oblać szampanem ogólnie pozytywną ocenę Komisji Europejskiej, Verheugen, powiedział, że radzi wypić tylko jeden kieliszek szampa lub wódki i „wziąć się do pracy”.

Dodał też, że zna polskie zwyczaje w zakresie picia, bo sam padł ofiarą. Również Petras Auštrevičius, Główny Negocjator Litwy, w wywiadzie dla „Lietuvos rytasa” twierdził, że na szampan jeszcze za wcześnie i nasz kraj ma jeszcze wiele do zrobienia.

Mniejsze postępy

Urzednicy Komisji Europejskiej pomimo na ogół pozytywnego nastawienia wobec krajów kandydujących, podkreślali, że każdy kandydat ma jeszcze wiele „zaległości, które należy nadrobić. „Pilne” zajęcia się kilkoma z nich zalecało jedynie Polsce.

„Najwięcej do zrobienia ma

Polska, żeby dostosować się w rolnictwie, kontroli celnej, rybołówstwie, ochronie środowiska i restrukturyzacji hutnictwa” — podkreślono w Brukseli. Komisja w ogóle wezwawała Polskę do „dokończenia restrukturyzacji i prywatyzacji, zwłaszcza w przemyśle ciężkim, sektorze finansowym, dystrybucji energii i rolnictwie”. W ocenie Polski, Czech, Łotwy i Słowacji pojawiły się wyrazy „poważnego zatroskania” korupcją.

Urzednicy Komisji Europejskiej twierdzą nieoficjalnie, że użyto tego określenia, żeby uwypuklić stosunkowo mniejsze postępy Polski niż innych kandydatów.

Traktat z Nicei — po pierwsze

Według Verheugena, po pierwsze, „musi być ratyfikowany Traktat z Nicei. Apeluję do irlandzkich wyborców, żeby w chwili podejmowania swojej decyzji myśleli o przyszłości narodów Europy, które nie zostały odsunięte na bok z własnej woli i które wbrew swojej woli zostały odcięte żelazną kurtyną i teraz chcą uczestniczyć w tym demokratycznym procesie” — mówił Verheugen.

Po drugie, państwa członkowskie Unii muszą uzgodnić ofertę finansową dla przyszłych nowych członków i to, jak będą wyglądały i jak będą podejmowały decyzje unijne instytucje.

„Jestem trochę zaniepokojony, bo w czasie wczorajszej sesji Rady ministrów finansów w Luksemburgu skonstatowałem, że nic w tej sprawie nie ruszyło — przyznał komisarz ds. poszerzenia.

Wezwał Piętnastkę, żeby „absolutnie” uzgodniła te sprawy na najbliższym szczyście przywódców, który odbędzie się 24-25 października w Brukseli.

Po trzecie, te kraje powinny kontynuować wysiłki, żeby się dobrze przygotować do członkostwa i spełnić wszystkie kryteria — uważa Verheugen.

Opr. P. K.

“Zaoszczędzisz więcej, pojedziesz dalej”

Każdy, kto zawrze umowę o obowiązkowym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej kierowców,

uczestniczy w loterii
wygrana - 4000 litrów paliwa

otrzymuje zniżkę 10 %
na ubezpieczenie samochodu

nieodpłatnie otrzymuje
kartę pomocy technicznej
“MOTOR ASSISTANCE”

W akcji uczestniczą wszystkie osoby,
które od 10.09 2002 do 31.10.2002 zawarły
z “Lindra” umowę o obowiązkowym
ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej
kierowców na okres 6, 9 lub 12 mies.

Do 31 października
akcja jesieńna

“MOTOR ASSISTANCE”
- to 3 nieodpłatne usługi:

- Transportowanie Waszego samochodu w całej Litwie - zaoszczędzicie od 90 do 400 Lt.
- Ochrona Waszego samochodu - zaoszczędzicie 60 Lt.
- Pomoc informacyjna. Informujemy o wypadku członków Waszej rodziny i przyjaciół, wzywamy policję, pogotowie, informujemy o najbliższych serwisach, hotelach oraz udzielamy innej potrzebnej informacji.

Oficjalny tekst regulaminu akcji jest przechowywany w siedzibie spółki ubezpieczeniowej “Lindra”.

Wilno - biuro centralne
ul. J. Jasinski 16, tel. /fax (5) 249 88 88,

fax (5) 249 79 37

Filia wileńska:

ul. Kalvarijų 140, tel. /fax (5) 247 74 40

Nieodpłatna linia i wezwanie agenta 8 800 23023.

Konkurs „Kuriera Wileńskiego” i Konsula Generalnego RP w Wilnie „Polak Roku 2002”

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku” od lat jest potwierdzonym świadectwem zainteresowania naszych Czytelników sprawami polskiej społeczności na Litwie. Przekonaliśmy się, że nie są oni obojętni wobec ludzi, którzy wkładają wiele pracy na rzecz zachowania polskości na Litwie.

Rok 2003 jest rokiem 50-lecia „Kuriera Wileńskiego”. Drugą imprezą początku jubileuszowego roku będzie konkurs „Polak Roku 2002”. Mamy nadzieję, że każdy z Państwa przyczyni się do wytypowania najbardziej godnych osób.

Warunki konkursu:

1. Każdy Czytelnik „KW”, dowolna organizacja, urząd mają prawo zgłosić swego kandydata (kandydatów) na listę „Polak Roku 2002” (imię, nazwisko, krótką charakterystykę kandydata, należy też podać własne nazwisko i imię, adres oraz telefon). Zgłoszenie należy wysłać na adres redakcji: „Kurier Wileński”, „Polak Roku 2002”, Birbynių 4a, Vilnius, Lietuvos Respublika.

Propozycje-zgłoszenia przyjmowane są do końca października tego roku.

2. Po otrzymaniu propozycji-zgłoszeń komisja wytypuje 10 kandydatów do tytułu „Polak Roku 2002” i proponuje Państwu, aby z tej dziesiątki wylonić zwycięzcę.

Podsumowanie konkursu nastąpi w końcu bieżącego roku, o czym poinformujemy dodatkowo.

Informacja pod tel. 60 84 44.

Redakcja

Po raz dziesiąty w spisie — 110-letnia z Kazania

Do domu najstarszej mieszkanki Kazania, 110-letniej Aminy Szygalowej, zastukali w środę ankietarzy, przeprowadzający spis powszechny. Dla urodzonej w Tatarstanie w lutym roku 1892 staruszki to już dziesiąty spis powszechny.

Co prawda pierwszego, z roku 1897, Amina Szygalowa nie pamięta, bo miała wtedy zaledwie pięć lat. Dobrze za to pamięta spis z roku 1920, gdyż wówczas ankietarowi towarzyszył komisarz ludowy i czerwonarmiści.

Biografia babci Aminy to żywa historia państwa i narodu. Najpierw była wyrobnicą na pańskim, później u bogatego chłopa-sąsiada, w latach 30. – w kolchozie. Gdy na Powołże nadciągnął głód, Amina poszła pracować do zakładów przemysłu zbrojeniowego w Kazaniu. (PAP)

Zwiedzający podziwiają gigantyczną rzeźbę, nazwaną według istoty z mitologii greckiej „Marsyas”, eksponowaną w londyńskiej galerii sztuki współczesnej Tate. Ta instalacja, będąca dziełem rzeźbiarza Anisha Kapoora, ma 155 m długości, 23 m szerokości i 35 m wysokości. Fot. EPA-ELTA

5 mld ptaków wędruje co roku Z Europy do Afryki

Pięć miliardów ptaków wędrownych przelatuje co roku z kontynentu europejskiego do Afryki – powiedział w Nuakszott (Mauretania) szwajcarski ekspert, badający to zjawisko.

Na konferencji poświęconej „migracji ptaków nad Saharą”, prof. Bruno Bruderer mówił o przeszkodzie, jaką jest dla ptaków pustynia.

Jego zadaniem, w ramach programu międzynarodowego jest ustalenie mało jeszcze znanych sekretów podróży ptaków z Europy do Afryki.

Zdaniem prof. Bruderera, prawdziwe problemy mają ptaki w zetknięciu z takimi barierami, jak Alpy, Morze Śródziemne czy Sahara. (PAP)

Brazylia Oplakany za życia

Rodzina i przyjaciele 72-letniego Francisco dos Santosa już dwukrotnie oplakali jego śmierć. Mimo to Santos ciągle jest wśród żywych – podała brazylijska prasa.

Cała historia zaczęła się w niedzielę, gdy Santos miał atak serca. Został odwieziony do szpitala w Sao Paulo. Następnego dnia tamtejsza administracja powiadomiła rodzinę, że Santos zmarł z powodu problemów z pracą serca, mózgu oraz płuc.

„Zostałem wezwany do szpitala i lekarz wypisał świadectwo śmierci mojego ojca” – opowiadał syn Santosa. Szpitalne władze nie pozwoliły mu jednak obejrzeć zwłok ojca, tylko odesłały do szpitalnej kostnicy. Gdy ciało Santosa dotarło do kostnicy, zebrana tam rodzina przeżyła szok – okazało się, że przystano zwłoki obcego mężczyzny przebrane w ubranie zmarłego.

Po krótkich wyjaśnieniach ustalono, że zwłoki Santosa przez pomyłkę zostały wysłane go pobliskiego miasta. Gdy jednak żałobnicy dotarli we wskazane miejsce, przeżyli następne zaskoczenie – w trumnie po raz drugi znaleźli obce ciało.

Dopiero wtedy władzom szpitala w Sao Paulo udało się ustalić, że Santos żyje i znajduje się w ich szpitalu na oddziale intensywnej terapii.

Administracja bałaganiarskiego szpitala zapewniała brazylijską prasę, że taki makabryczny korowód ze zwłokami przydarzył jej się po raz pierwszy. Jednocześnie zobowiązała się zrekompensować rodzinie Santosa wydatki związane z niepotrzebnymi przygotowaniem do pogrzebu. (PAP)

Członek londyńskiego towarzystwa przyjaciół zwierząt „Political Animal Lobby” David Barret bada mięso psie podczas rajdu do rzeźni psów egzotycznej restauracji w filipińskim mieście La Trinidad. Jak mówią funkcjonariusze policji i przedstawiciele towarzystwa ochrony zwierząt, udało się im uratować dziesiątki bezdomnych psów z rąk „katów” nielegalnej rzeźni. Fot. EPA-ELTA

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARAN. To będzie miły dzień. Gwiazdy zesłą Ci dobrą aurę i nie poskąpią pozytywnej energii. Możesz spokojnie realizować swoje plany i zamierzenia. Twoje nowe pomysły okażą się interesujące. Współpraca z innymi przyniesie sporo satysfakcji.

BYK. Gwiazdy będą dziś dla Ciebie łaskawe. Obdarzą Cię dobrą energią, którą będziesz mógł odpowiednio spożytkować. Nadarzy się także sprzyjający moment do ujawnienia talentów.

BLIŹNIĘTA. Nie unikniesz dziś drobnych nieporozumień i konfliktów z otoczeniem. W niektórych sytuacjach górę wezmą nadmierne emocje. Ważne jest, abyś nie pozwolił wytrącić się z równowagi. W miarę możliwości unikaj decyzji, które rzutowałyby na Twoje dalsze życie.

RAK. Dzisiejszy dzień nie sprawi Ci kłopotów. Nie wyrwyj się jednak przed orkiestrę i nie bierz na siebie cudzych obowiązków. Pierwszy Sekstyl ułatwi Ci wykazanie się wszelkimi talentami.

LEW. Od dziś wszystkie Twoje działania wspomaga Merkury. Zadbaj też o to, aby nie zabrakło Ci pozytywnej energii. Możesz liczyć na powodzenie w wielu przedsięwzięciach. Jest to bardzo dobra pora na poszerzenie horyzontów i rozwijanie talentów.

PANNA. Stare kłopoty przestaną być dziś dokuczliwe. W życiu osobistym i w interesach powodzenie. Korzyści i zadowolenia dostarczą Ci podróże. Także przyjaciele będą wyjątkowo chętni do pomocy.

WAGA. Nie zabraknie Ci dziś pozytywnej energii. Niektóre sprawy wymagają jednak będą od Ciebie większego zainteresowania. Warto dziś zrobić więcej niż należy do obowiązków. Decyzje dotyczące finansów podejmuj ostrożnie.

SKORPION. Rano natrafisz na drobne kłopoty w pracy. W każdej dziedzinie życia potrzebny jednak będzie takt i dyplomacja. Szczególny fart możesz mieć w sprawach finansowych.

STRZELEC. Doprowadź dziś do końca wszelkie zaległe sprawy. Bądź przy tym aktywny i konsekwentny. Konieczne zachowaj jednak wzmoczoną ostrożność. Czas sprzyja spotkaniom towarzyskim. Nie przegap więc okazji do nawiązania interesującej znajomości.

KOZIOROŻEC. Dzień sprzyja wszelkim nowym przedsięwzięciom. Także zawarte dziś znajomości okażą się pożyteczne i długotrwałe. Będziesz aktywny zarówno umysłowo jak i fizycznie. Nie bój się ryzyka.

WODNIK. Przed Tobą dobry i ciekawy dzień. Problemy, które do tej pory blokowały drogę do sukcesu, znajdą rozwiązanie. Także współpraca z innymi przyniesie Ci więcej satysfakcji, a nawet korzyści.

RYBY. Zapowiada się spokojny i pomyślny dzień. Możesz z powodzeniem skupić się na pracy twórczej i intelektualnej. Działalność na tym polu przyniesie Ci najwięcej korzyści. Zwłaszcza finansowych.

Uśmiechnij się

Policjanci zatrzymują dresiarza:

- Imię?
- Jan.
- Nazwisko?
- Kowalski.
- Adresik?
- Nówka Adidas!

***

- Na co umarł Stalin?
- Na szczęście.

**Wydawnictwa Szkolne
i Pedagogiczne**

prezentują
co sobotę na antenie
Radia Znad Wilii
w godz. 8:00-9:00
program

o najnowszych
książkach,
podręcznikach,
pomocach
naukowych oraz konkurs
z atrakcyjnymi nagrodami.

**WYDAWNICTWA
SZKOLNE
I PEDAGOGICZNE**

ZNAD WILII
103.8 FM

Najpopularniejsze przemywane towary – spirytus i papierosy

Tyle samo, co w roku ubiegłym

Na „zielonym pasie” pogranicza litewskiego, przez który przewożone towary kontrolują funkcjonariusze Służby Ochrony Granicy Państwowej, w tym roku zanotowano tyle samo przypadków przemytu, co i w roku ubiegłym.

Według danych służby, w okresie styczeń-wrzesień pogranicznicy wykryli 326 przypadków przemytu, w roku ubiegłym w tym samym okresie było ich 322.

Rodzaje towarów, które usiłuje się przemieścić do kraju, najbardziej zależą od różnicy cen na Litwie i w krajach sąsiednich, twierdzą funkcjonariusze.

Ponad połowę tych przestępstw – 168 – funkcjonariusze służby granicznej ustalili na granicy z Białorusią. Na pograniczu z rosyjskim obwodem kaliningradzkim zanotowano 107 przypadków przemytu.

Obecnie największą uwagę poświęca się wzmocnieniu ochrony i kontroli tych granic Litwy, które w przyszłości staną się zewnętrznymi granicami Unii Europejskiej.

Na pograniczu z Łotwą funkcjonariusze służby ochrony granicy ustalili 35 przypadków przemytu, z Polską i na wybrzeżu – odpowiednio 6 i 10 takich przestępstw.

W tym roku pogranicznicy zatrzymali prawie dwukrotnie więcej przemyczanych napojów alkoholowych. W ciągu 9 miesięcy br. na granicy zatrzymano ponad 64 tys. litrów alkoholu, najwięcej na pograniczu z Białorusią – prawie 63 tys. litrów. W ciągu 9 miesięcy roku ubiegłego pogranicznicy zatrzymali 17 tys. litrów przemyczanych napojów alkoholowych, na pograniczu z Białorusią – 14 tys.

Na wzrost zatrzymanego tego ro-

dzaju przemytu wpłynęły szczególnie duże partie alkoholu, które funkcjonariusze służby ochrony granicy zatrzymali latem na pograniczu z Białorusią. Pogranicznicy orańscy zatrzymali 2 samochody ciężarowe, którymi przewożono 10 i 26 ton spirytusu, funkcjonariusze jednostki wileńskiej zatrzymali 10 ton alkoholu.

W tym roku prawie o połowę wzrosła ilość przemyczanych papierosów, które pogranicznicy zatrzymali w „zielonej strefie”.

W styczniu-wrzesniu funkcjonariusze Służby Ochrony Granicy Państwowej zatrzymali 290 tys. przemyczanych pudełek papierosów, najwięcej na pograniczu z obwodem kaliningradzkim – 108 tys.

W ciągu 9 miesięcy ub. roku funkcjonariusze tej służby zatrzymali 204 tys. przemyczanych pudełek papierosów.

Na tym odcinku przemywane wyroby tytoniowe najczęściej spalwane są z obwodu kaliningradzkiego Niemnem tzw. „karawanami” – powiązaniymi ze sobą pudłami lub nadmuchiwymi tratwami.

Niewiele mniej przemyczanych wyrobów tytoniowych zatrzymano w tym roku na pograniczu z Białorusią – 105 tys. pudełek. Na tym odcinku granicy papierosy najczęściej są przemywane samochodami osobowymi i mikrobusami.

Według posiadanych danych, pudełko papierosów niższej klasy bez filtru na Białorusi i w Rosji kosztuje 30-35 ct. Przemycone na Litwę we wsiach przygranicznych sprzedawane jest za 60-70 ct. Pudełko papierosów z filtrem na Białorusi i w Rosji kosztuje 60-70 ct, przemycone na Litwę – około lita.

(ELTA)

Nie pozwolono na prywatyzację

Podejrzenie na złe wpływy

Spółka „Raseinių žuvininkystė” może być związana i znajdować się pod wpływem zorganizowanej grupy przestępczej „Švinių” z Arūnasm Pukelisem na czele, w związku z czym nie zezwolono jej uczestniczyć w prywatyzacji innej spółki rybackiej, informuje Departament Bezpieczeństwa Państwowego (DBP).

Zgromadzony materiał o podejrzanych kontaktach „Raseinių žuvininkystė” z przestępczym światem DBP przedstawił Funduszowi Majątku Państwowego (FMP).

5 marca br. DBP otrzymał list FMP, w którym zgodnie z uchwałą rządu o prywatyzacji majątku w trybie publicznego konkursu, proszono o udzielenie informacji na temat wiarygodności ZSA „Raseinių žuvininkystė”. I chociaż ta spółka nigdy nie była obiektem badań DBP, departament pełniąc swoje funkcje zbierał informacje, że przedstawiciele świata przestępczego są nią zainteresowani. A ponieważ kryteria oceny wiarygodności przedsiębiorstw dotychczas nie są wyraźnie określone, DBP podał posiadaną informację, która może wpłynąć na ocenę wiarygodności i zalecił zwrócić na nią uwagę.

Według danych DBP, od 1997 r. z Česlovasem i Jordanasem Kenstavičiusami oraz kierownikami przez nich spółkami „Raseinių žuvininkystė”, „Norvelita” oraz „Sūkuriskės” jest związany doskonale znany w przestępczym świecie lider taurożańskiego gangu „Švinių” Arūnas Pukelis o pseudonimie „Švinius”.

Są dane o tym, że Pukelis w należącej do ZSA „Raseinių žuvininkystė” stawy zainwestował swoją gotówkę. Od 1998 r. departament bezpieczeństwa odnotował stałe kontakty Kenstavičiusa z Pukelisem.

DBP twierdzi, że posiada informację o tym, iż w powyższych spół-

kach znaczna część byłych i obecnych ich pracowników jest sądzona za różne ciężkie przestępstwa, a część związana jest z gangiem „Švinius”.

Według danych DBP, ZSA „Norvelita” w latach 1999-2002 dokonała około 40 różnych naruszeń procedur celnych. Z opóźnieniem bądź całkowicie nie zostały uiszczono opłaty naliczone w deklaracjach celnych, został naruszony tryb kontroli celnej. Działalnością gospodarczo-finansową ZSA „Norvelita” interesowały się instytucje praworządności Norwegii.

W przekonaniu DBP, w oparciu o tę informację, FMP sam musiał zdecydować, czy jest wystarczająca, aby ZSA „Raseinių žuvininkystė” została uznana za wiarygodną do udziału w prywatyzacji. DBP w podejmowaniu tej decyzji nie uczestniczy.

Po decyzji FMP odrzucenia podania ZSA „Raseinių žuvininkystė” w sprawie udziału w konkursie prywatyzacji ZSA „Birvėtos tvenkiniai”, znajdującej się w rejonie ignalińskim, rozpoczęły się procesy sądowe, które, zdaniem DBP, po raz kolejny potwierdziły potrzebę dobitniejszej reglamentacji prawnej trybu sprawdzania kryteriów wiarygodności przedsiębiorstw.

DBP zauważa tendencję, że środki nabyte w sposób nielegalny usiłuje się zlegalizować poprzez prywatyzację drobnych obiektów. Podobne tendencje można zauważyć w powiatach mariampolskim, poniewieskim i innych.

„Byłoby racjonalnie, gdyby informacja interesująca Fundusz Majątku Państwowego na temat drobnych obiektów prywatyzacji oraz pretendentów na nie została też dostarczona przez inne instytucje – Policję Podatkową, Inspekcję Podatkową, służby wykroczeń ekonomicznych” – głosi oświadczenie DBP. (BNS)

Uproszczono czynności kontroli handlu

Spotkanie w Nikozji

W stolicy Cypru Nikozji kierownicy Światowej Organizacji Celnej na spotkaniu naradzali się w sprawie tego, jak operatywniej wprowadzać system uproszczonej kontroli w dziedzinie handlu międzynarodowego.

Uczestnicząc w tym spotkaniu dyrektor Litewskiego Departamentu Cel Valerijonas Valickas zapoznał z istniejącymi w naszym kraju problemami kontroli celnej i kontroli towarów tranzytowych.

Rzeczniczka prasowa tego departamentu poinformowała, że na tym spotkaniu przedstawiciele urzędów celnych krajów uczestniczących mieli możliwość przewidzieć perspektywę, które dopomogłyby w tworzeniu strategii bezpieczeństwa.

Udział Litwy w takim przedsięwzięciu był szczególnie ważny z tej przyczyny, że w maju roku przyszłego w Kłajpedzie Światowa Organizacja Celna wespół z litewskim Urzędem Cel organizuje międzynarodową konferencję poświęconą rozwojowi i bezpieczeństwu handlu międzynarodowego.

Należy przypomnieć, że szczególnie wiele uwagi bezpieczeństwu handlu międzynarodowego poświęcono na jubileuszowej sesji tej organizacji, która odbyła się w czerwcu br. w Brukseli.

Kilkanaście razy ugodzona nożem

Kobieta przeżyła cudem

Nawet dożycie grozi 25-letniemu gdańszczaninowi, który kilkanaście razy ugodził nożem swoją 24-letnią przyjaciółkę. Kobieta cudem przeżyła. Napastnik sam skontaktował się z policją.

25-latek zaatakował swoją przyjaciółkę na klatce schodowej jednego z bloków w Gdańsku wczoraj o godz. 7 rano.

„Zaatakował ją nożem kuchennym. Zadał kilkanaście ciosów w różne części ciała. W pewnym momencie nóż ułamał się i ostrze utkwiło w ciele kobiety” – poinformował zespół prasowy pomorskiej policji.

Napastnik uciekł, a ranna dozołgała się do mieszkania. Jej mat-

Główny celnik Litwy Valerijonas Valickas
Fot. ELTA

W celu zapewnienia bezpiecznego handlu międzynarodowego nakreślono podstawowe zadania – zamknąć drogę działaniom terrorystycznym, wymierzonym przeciwko handlowi międzynarodowemu oraz zwalczać przemyt, nielegalne przewożenie broni, materiałów narkotycznych i innych zakazanych towarów.

(ELTA)

Kryminały

Zatrzymano handlarzkę narkotyków

Funkcjonariusze policji poniewieskiej wytoczyli sprawę karną mieszkance wsi Liberiškis w rejonie poniewieskim Daivie Tamauskaitė, którą podejrzewa się, że nielegalnie nabyła i rozpowszechniała substancje narkotyczne. Dotychczas nie karana 39-letnia D. Tamauskaitė została zatrzymana we wsi Liberiškis we wtorek około godz. 15. Funkcjonariusze wydziału kontroli narkotyków służby badania zorganizowanej przestępczości głównego komisariatu policji Poniewieża w czasie operacji znaleźli i skonfiskowali 3,5 kg rozdrobionego maku i jego części, podała rzeczniczka prasowa tego komisariatu.

Ucierpiał kierowca taksówki

Na stołecznej ulicy O. Miłašiusa nietrzeźwy pasażer zranił nożem taksówkarza. W środę około godz. 2 w nocy dwaj nietrzeźwi pasażerowie, których wioził taksówkarz R. N. ze spółki „Averodis”, zażądali, aby kierowca odwiózł ich do Niemenczyna. Gdy kierowca odmówił spełnienia żądań nietrzeźwych klientów, jeden z nich nożem zranił palce prawej ręki taksówkarza. 37-letni kierowca w obronie pięścią uderzył pasażera w oko. Podejrzany, 33-letni mieszkaniec Niemenczyna S. S. został zatrzymany, jego współpasażera poszukuje policja. W ostatnich dniach na Litwie po raz trzeci zdarzyła się napaść na kierowców. W sobotę w Wilnie pasażer uderzył taksówkarza nożem w pierś i zrabował portfel z dokumentami, 250 Lt oraz telefon komórkowy. Taksówkarza umieszczono w szpitalu. W poniedziałek, około godz. 22 w Kownie na ul. Linų pasażer ostrym przedmiotem zranił taksówkarza A. B. ze spółki „Milrasa” i usiłował uprowadzić jego samochód „Audi 100”. Zrabowanym pojazdem przestępca odjechał niedawno – uderzył w płot i sam zbiegł, pozostawiając auto.

Wymuszanie okupu

W portowym mieście zatrzymano przestępców, którzy od pewnego przedsiębiorcy żądali okupu za uprowadzony samochód. Mieszkający na ul. Pietinė przedsiębiorca zawiadomił policję, że nieznanemu mężczyźnie, który zadzwonił do niego, zażądał zapłacenia okupu w wysokości 7 tys. Lt za skradziony jego samochód „Mercedes Benz”. Pomimo że uszkodzony zgodził się na propozycję przestępców, jednocześnie zwrócił się o pomoc do policji. Na al. Taikos w sąsiedztwie domu nr 109 urządzono zasadzkę, przedsiębiorca koło kiosku z prasą położył paczkę z okupem: 2 200 Lt. W wyniku pomyślnie przeprowadzonej operacji funkcjonariusze wydziału badania kradzieży transportu samochodowego przy pomocy innych kolegów zatrzymali trzech przestępców. Ustalono, że po pieniądze, których żądano za skradziony samochód, zjawili się nigdzie nie pracujący 23-letni Siergiej Żurawliow, 25-letni Jurij Żigulow i 26-letni Igor Alioszin. Wszystkich trzech podejrzanych osadzono w areszcie. Policji najbardziej jest znany Alioszin, którego poprzednio zatrzymywano już za kradzież samochodów. (ELTA, BNS)

(PAP)

W zarządzie kontroli narkotyków Służby Badania Zorganizowanej Przestępczości Departamentu Policji zainstalowano bezpłatną linię telefonu zaufania. Mieszkańcy proszeni są o informowanie policji o wydarzeniach i przestępstwach, związanych z narkotykami.

Pod numerem telefonu 8-800 20808 można nieodpłatnie, anonimowo o dowolnej porze informować policję o ludziach, wydarzeniach bądź przestępstwach, związanych z nielegalnym handlem narkotykami.

Coraz mniej nastolatków sięga po książki

Kto dzisiaj czyta

Dzieciństwo dzisiejszej młodzieży przebiegało w czasach rosyjskich kreskówek i bajeczek z cyklu „Poczytaj mi, mamo”. Wtedy jeszcze przemawiano się losom dziewczynki z zapalkami i śmiano się z Kubusia Puchatka. Niebawem nastąpił wiek komputerowy i wszelkie książki poszły w zapomnienie.

Maluchy martwią się o przejście na następny poziom gry komputerowej, ich starsi koledzy próbują swoich sił w programowaniu. Pedagodzy i rodzice biją na alarm – rośnie pokolenie analfabetów. Czy naprawdę młodzież coraz mniej czyta i dlaczego tak się dzieje? Może to właśnie starsi nie potrafili wszczepić jej miłości do książek? A może literatura to rzeczywiście przeżytek?

Programista książek nie potrzebuje

Artur uczy się w maturalnej klasie. Ma już wyraźną wizję przyszłości – zostanie programistą. Przeczytał w swoim życiu jedną książkę, jej nazwę pamięta do dziś: „Babcia w aeroplanie”. Chłopak jest przekonany, że lektura nie jest mu do niczego potrzebna. „Po co mam czytać wymyślone przez kogoś historie, skoro mnie to wcale nie bawi. Nie interesują mnie wytwory czyjejs fantazji. Chętnie czytam fachową literaturę komputerową, bo to może realnie do czegoś się przydać. Książki to przeżytek”.

Irena chodzi do jednej klasy z Arturem. Uważa, że kolega nie ma racji. „Czytam bardzo dużo i naprawdę to lubię. Sądzę, że książki kształ-

tują intelekt człowieka, światopogląd, osobowość. Od swojej nauczycielki nauczyłam się, że z książek można się uczyć życia, literaturę piękną traktując wręcz jako poradniki psychologiczne.”

Postęp odrywa od czytania

Rówieśnicy Ireny i Artura wypowiadają się podobnie. Każdy obstaje przy swoim zdaniu. Na pytanie, czy na przywiązanie lub awersję dzieci do książek mogli mieć wpływ rodzice, odpowiadają przecząco. „Wiadomo, że to przede wszystkim komputery odciągnęły młode pokolenie od czytania. A rodzice nie mogli przecież zakazać dzieciom interesowania się tymi nowymi prądami, odwrotnie, starali się im zapewnić taką możliwość. A kiedy na biurku stoi komputer, to już zależy od dobrej woli samego dziecka, czy zamiast niego będzie wołało lekturę.”

Pani Halina uważa, że dzieci nie czytają, bo za dużo jest telewizji, która wciąga i nie wymaga myślenia. Że w ogóle postęp odciąga ludzi od czytania. A rodzice są zbyt zajęci, by wszczepić dzieciom miłość do książek.

Dobrze się biją

Kiedyś chłopcy zaczytywali się powieściami o Indianach lub tymi z gatunku płaszcza i szpady. Teraz, jeśli sięgają po tego typu literaturę, są to najczęściej komiksy. Ktoś, kto ma u siebie kolekcję komiksów, jest uważany za niezwykle odczytanego. „Romek, Tomek i A'Tomek” należą

już raczej do klasyki. Teraz są popularne wszelkiego rodzaju „Pelissy” – serie komiksów lub też poszczególne komiksowe opowieści. Trzynastoletni Denis wymienia swoje ulubione: „Planeta przeklętych”, „Szkarłatny świat”, „Gdzie twój dom, Ziemianninie?”. Chłopak lubi komiks, bo są łatwe do czytania i ciekawe. Z pewnym ociąganiem przyznaje, że „może” chciałby być „trochę” podobny do komiksowych bohaterów. Bo dobrze się biją i są odważni.

Imponują odczytaniem

Oprócz nastolatków, całkowicie ignorujących książki, są też tacy, którzy nie wyobrażają sobie bez nich życia. Ich odczytanie naprawdę imponuje. Nie ograniczają się do lektur obowiązkowych. Ulubionym autorem Mindaugasa jest... Platon. Przeczytał wszystkie jego dzieła. Lubi też Nietzsche, Schopenhauera. Romas fascynuje się rosyjskimi klasykami XIX wieku – zna całego Tolstoja, Dostojewskiego, Czechowa. Młodzi ludzie ambitnie sięgają po Balzaca, Camusa, Hugo, Bulhakowa, Remarque'a. Ostatnio „na topie” jest Paulo Coelho, Wharton. Monika polubiła współczesnych polskich pisarzy, a raczej pisarki. „Zachwycają się twórczością Olgi Tokarczuk, Magdaleny Tulli, Małgorzaty Saramonowicz. Przedstawiają one nowe prądy, a jednocześnie kontynuują najlepsze tradycje polskiego pisarstwa.”

Czytająca młodzież zna się także na poezji. Tu również nie ma jednności w gustach – od Rilke do Symborskiej, poprzez japońskie haiku.

Z książek można się uczyć życia

Fot. Marian Paluszkiewicz

Nastolatki cytują swoje ulubione wiersze, przyznają się do samodzielnych prób pisarskich. Dla nich literatura stała się częścią życia.

I „Popcorn”, i klasyka

Do dyspozycji młodych ludzi (zresztą nie tylko) istnieje mnóstwo księgarni i bibliotek. Jednak, według pracownika księgarni „Elephas”, dzieci w wieku szkolnym niezbyt interesują się czytaniem. Największym popytem cieszy się „Władca pierścieni” Tolkiena i lektura z programu szkolnego. Zresztą i tu dzieciaki potrafią się wykreślić – kupują ściągę lub streszczenia, w ten sposób omijając obowiązki. Z prawdziwą chęcią chłopcy nabywają wszelkiego rodzaju czasopisma komputerowe, zaś dziewczynki żurnale „Dziewczyna”, „Bravo”, „Popcorn” i inne.

Z bibliotek w Instytucie Polskim w większości korzysta młodzież. Jak twierdzi pani bibliotekarka, nastolatki chętnie korzystają z bogatej oferty książek. Lubią nie tylko klasykę, chociaż ją przede wszystkim. Nie stronią też od wypożyczania kaset video z ekranizacjami najpopularniejszych dzieł literackich.

W bibliotekach publicznych wypożyczane są najczęściej książki obowiązkowe według programów szkolnych. Dla relaksu dziewczęta chętnie sięgają po romanse w stylu „Harlequin’ów” albo po psychologiczne czy nawet paranormalne pozycje. Chłopcy, jeśli już odwiedzają takie biblioteki, interesują się sprawami poważnymi – techniką, nauką, czasem socjologią. Chociaż z drugiej strony, nie unikają kryminałów czy science fiction.

Elena stała w bibliotece przy półce z opowieściami w cienkich, „jaskrawych okładkach. Opowiada, że przychodzi tu zawsze po takie właśnie wydania. „To są ciekawe, romantyczne historie o miłości”. Czy nie uważa, że to jest tandetna lektura? „Mnie się podoba” – wzrusza ramionami.

Cóż, na podstawie kilku przykładów trudno jest uogólnić, mimo iż faktem jest, że czyta coraz mniej młodzieży. Zdaje się jednak, że ta, która pozostała wierna książkom, rekompensuje brak zainteresowania pozostałymi. Tylko czy można zrekomensować brak odczytania w czymś wykształceniu?

Małgorzata Kozicz

Bez czego mógłbyś się obejść?

Nasze małe więzienia

Tylko niektórzy spośród nas mają wszystko, o czym kiedykolwiek marzyli. Są jednak i tacy, którzy – dobrowolnie lub nie – wyrzekli się czegoś, co dla innych wygląda obowiązkowo. Czy można obejść się bez rzeczy pozornie obowiązkowych – np. bez mięsa, telefonu, komputera, telewizji – tak wygląda pytanie, na które będziemy szukać odpowiedzi. Z czego moglibyście zrezygnować z własnej woli?

Algis już od samego dzieciństwa nie był typowym dzieckiem. Niezbyt interesowały go zabawy z rówieśnikami. Wolał się uczyć. Problem polegał na tym, że był zbyt mądry. Odpowiedzi nauczycieli nie przekonywały go. Studiował samodzielnie. Zostało mu to do dziś. Zazwyczaj po wykładzie podchodzi do wykładowcy z prośbą o trudniejsze zadania. Po prostu się nudzi.

W jego bibliotece domowej nie znajdziecie ani jednej książki zaliczanej do literatury pięknej. Większość pozycji to pseudopsychologiczne poradniki. Jak żyć, jak być szczęśliwym, jak zostać milionerem. Algis zna każdą z nich prawie na pamięć. Zostało mu tylko czekanie na sukces. Sukces, który z całą pewnością prędzej czy później nastąpi.

Wróg na talerzu

O magicznej mocy głodówki Algis dowiedział się również z jednej z takich książek. Nie było łatwo.

– Wszystko jest oparte o głęboką ideologię. Celem tej głodówki jest oczyszczenie organizmu. To nie

jakaś tam cudowna dieta – śmieje się Algis. – Wybierasz sobie jakiś okres. Powiedzmy – trzech dni. W ciągu ich nie możesz wziąć do ust nieczego. Dozwolona jest tylko woda. Nie możesz nawet czyścić zębów, gdyż pasta podrażnia żołądek. Cały ten proces nie jest przyjemny. Szczególnie dla otaczających cię ludzi. Dlatego randki zaplanowane na te dni będziesz musiał raczej odłożyć – mówi Algis.

– Po prostu zaczynasz cuchnąć. Wyobraź sobie, ile zanieczyszczeń zbiera się w tym organizmie za całe życie. I tu nagle – wszystko, co niepotrzebne wychodzi na powierzchnię. Paruje przez całą skórę. Naprawdę nic w tym przyjemnego. Jednak gdy się zastanowisz nad korzyściami – to przestaje być ważne. Oczywiście, wszystko zależy od wartości moralnych każdego człowieka. Dla mnie taka głodówka jest już czymś obowiązkowym. Niby spowiedź w kościele. Kilka dni męki i czujesz się czysty – fizycznie i duchowo – mówi Algis.

Takie metody wymagają jednak silnej woli. Algis nie zawsze mógł się taką pochwalić. – Przez kilka lat wynajmowałem mieszkanie razem z przyjaciele. Nasze poglądy różniły się kardynalnie – dosłownie na wszystko, jednak przeżyliśmy tych kilka lat razem, i to jest najważniejsze. Problem dla mnie polegał na tym, że Mindaugas był doskonałym kucharzem. I wymyślał coś ekstra właśnie wtedy, gdy akurat głodowałem. Dotychczas nie wiem, czy robił to specjalnie,

czy nie, dość, że na sam zapach jego potraw natychmiast „wstępował we mnie szatan”. Bezwzględnie rzucałem wszelkie głodówki – śmieje się Algis. Przyznaje, że ciągle jest niedoskonały, i poddaje się pokusom. Jednak zdarza mu się to coraz rzadziej.

Filozofia żołądka

Siedemnastoletnia Justyna nie widzi ani w jedzeniu, ani w głodówce żadnej filozofii.

– Absurd. Je się po to, by żyć. Nie je się po to, by schudnąć. Jaka tu może być filozofia? Jak brak jedzenia może kogoś z czegoś oczyścić? Czy modelki – anorektyczki czują się z czegoś oczyszczone? Z całą odpowiedzialnością mogę stwierdzić, że nie. Zazwyczaj czują się po prostu głodne. Ale tego wymaga od nich ich zawód. Mam koleżankę, modelkę. Je raz dziennie, i to... tyle co dziecko. I w dodatku twierdzi, że nie potrzebuje jeść więcej. Bzdura. Zawód nie może na tyle zmienić fizjologii człowieka. Tak zostaliśmy stworzeni. Potrzebujemy jedzenia – nerwowo gestykulując Justyna chce za wszelką cenę dowieść swej racji.

– Nawet wegetarianie... Przecież nawet wegetarianizm stał się dziś po prostu modny. Nie je się mięsa – rodzicom to nawet na rękę, bo mięso kosztuje drożej niż litr mleka. A już naprawdę niewielu jedząc swój twarożek zastanawia się nad tym, ilu świniom, kurom czy komaś tam jeszcze ocaliło życie – Justyna jest

kategoryczna i zawzięcie broni swego stanowiska.

– To samo z jedzeniem cukru. Oczywiście, można pić niesłodzoną herbatę czy kawę – ja jednak wolę zostawić sobie przynajmniej jakąś przyjemność. A zresztą glukoza bardzo dodatnio wpływa na samopoczucie. Nie wiem, czy mogłabym miesiąc obejść się bez czekolady – mówi Justyna.

Więźniowie multimediów

Rzadko kto wyobraża dziś sobie życie codzienne bez telefonu, komputera czy telewizora. Zapytani o te przedmioty młodzi wymijali się od odpowiedzi. Nie umiejący korzystać z szerokiej możliwości internetu z uśmiechem mówili, że wcale go nie potrzebują. Ci jednak, którzy polubili surfowanie w sieci, z trudem mogliby się od niego odmówić.

– Czasem czuję się jak maniaczka. Wakacje to dla mnie koszmar i ciągły stres, gdyż rzadko bywam w domu, a więc – daleko od swego komputera. Pierwszą rzeczą, jaką dowiaduję się po przyjeździe do obcego kraju – gdzie i za ile mogę skorzystać z internetu. Czasami rzeczywiście mam ważną sprawę do załatwienia, czy muszę sprawdzić pocztę elektroniczną. Zazwyczaj jednak... nie wiem nawet jak to określić. Po prostu ciągnie mnie do komputera. Czuję się spokojnie, gdy przy nim siedzę. Zauważyłam, że nawet tęsknię do własnego – śmieję się Agnieszka.

– Mogę to zrozumieć – mówi

Iwona. – Podobnie czuję się bez swego radia. I w ogóle – bez muzyki. Towarzyszy mi ciągle – prawie przez całą dobę mam uszy zatknięte słuchawkami. Po prostu nie mogę inaczej. Mogę zrezygnować ze wszystkiego, ale nie z muzyki. Potrzebuję jakiegoś ła. Nie ważne, czy akurat uczę się, czy odpoczywam. Bez muzyki moje życie wyglądałoby bardzo szaro. Tak jest o wiele ładniej. Dlatego... zabierzcie mi telewizor, jeśli już muszę się czegoś wyrzec, ale radia nie oddam – żartuje.

Zwierzę socjalne

Tomek to typowy samotnik. Twierdzi, że nie potrzebuje kontaktów z ludźmi – zbyt często go ranią i zawodzą. Dlatego stara się ograniczyć te kontakty do minimum. Nie ma przyjaciół, twierdzi, że wystarczy mu zwierzęta. I książki. To od nich uczy się życia. Mieszka z rodzicami, jest niepełnoletni, a więc nie ma prawa decydować o swoim losie. Do rodziców jednak odzywa się tylko wtedy, gdy jest to konieczne. Twierdzi, że go nie rozumieją. Typowy problem nastolatka, jednak tu za tym kryje się coś więcej. Tomek nie chce mieszkać w społeczeństwie. Twierdzi, że po ukończeniu szkoły po prostu wyjdzie z domu. Dokąd? Na razie nie wie. Nie widzi jednak sensu w studiowaniu, czy poszukiwaniu pracy. Nie ma zamiaru zakładać rodziny. Być może przyłączy się do buszującego w ignalińskich lasach litewskiego Tarzana...

Ewelina Bondar

Musisz wiedzieć

Zanim wsiądziesz do samochodu...

Niektóre farmaceutyki upośledzają sprawność psychofizyczną człowieka, a więc mogą okazać się niebezpieczne dla prowadzących pojazdy mechaniczne.

Wiele leków negatywnie wpływa na szybkość reakcji kierowcy. Wymienienie ich nazw mija się z celem, ponieważ każdy z nas inaczej reaguje na dany preparat, inaczej się odżywia i prowadzi inny tryb życia. Ale trzeba znać pewne zasady, bo one mogą zdecydować o naszym życiu. Kierowcy nie powinni zażywać leków nasennych po północy, jeśli rano mają usiąść za kierownicą. Leki przeciwpadaczkowe starszej generacji wykluczają prowadzenie samochodu. Na szczęście pojawiły się nowe leki, które osobom z niezbyt nasiloną padaczką pozwalają na prowadzenie pojazdów. Ale o tym musi

zdecydować neurolog opiekujący się chorym. Leki przeciwbólowe, przeciwzapalne czy przeciwreumatyczne z reguły nie osłabiają sprawności kierowców. Jednak zasada ta odnosi się tylko do środków nienarkotycznych. Szczególną ostrożność powinny zachować osoby przyjmujące zarówno syntetyczne, jak i ziołowe leki przeciwdepresyjne, przeciwłękowe i przeciwnerwcowe.

Najlepiej nie siadać za kierownicą podczas kuracji. Sprawność psychofizyczną mogą osłabiać także leki rozkurczowe. Środki stosowane w tzw. małej chirurgii lub przy badaniach diagnostycznych (np. gastrokopii, rektoskopii, bronchoskopii) upośledzają reakcje psychofizyczne naszego organizmu. Za kierownicą można usiąść dopiero po upływie trzech godzin.

Psychologia i Ty

Nie bój się zmian

Wierzmy, że gdy uda się stworzyć szczęśliwy związek, zdobyć wiernych przyjaciół i znaleźć satysfakcjonującą pracę, pozostanie już tylko cieszyć się tym, co osiągnęliśmy. Tymczasem życie często pisze zaskakujące scenariusze. Na gwałtowne zmiany reagujemy strachem i niechęcią. Ale przecież tylko od nas zależy, czy nagły zwrot w naszym życiu stanie się początkiem korzystnej zmiany.

Dla wielu z nas życie polega na tym, by przywiązać do siebie możliwie jak najwięcej ludzi i przedmiotów, by kolekcjonować sukcesy. Im coś jest dla nas cenniejsze, tym bardziej boimy się to stracić. Czasami więc całą energię życiową trwonimy na zabezpieczanie swoich zdobyczy, albo wręcz przeciwnie — nie dopuszczamy do siebie myśli, by cokolwiek mogło się zmienić. Trudno jest nam również pogodzić się z tym, że sami także się zmieniamy. Ale czasu nie da się zatrzymać. Prościej jest zaakceptować fakt, że każdy dzień może odmienić nasze życie i nauczyć się radzić sobie ze zmianami. Gdy twoje uporządkowa-

ne życie nagle się rozsypuje jak domek z kart, nie rozpaczaj, tylko pomyśl, jak wykorzystać zaistniałą sytuację.

Po pierwsze, zaakceptuj fakt, że zmiany są nieodłączną częścią twojego życia. Skoro sytuacja się zmieniła, ty też musisz się zmienić. Pozwól sobie na rozładowanie emocji, wyżał się komuś bliskiemu. Jeśli nadal nie wiesz, co robić, rozważ wszystkie „za” i „przeciw”. Wyznacz sobie dokładny cel, który chcesz osiągnąć. Zawsze zostaw sobie mały margines na nieprzewidziane sytuacje.

Naucz się śmiać się z samej siebie. Optymizm i spontaniczność pozwolą ci przełamać lęk i ruszyć do przodu. Podążając naprzód, zapomnij o przeszłości. Nie rozpamiętuj w nieskończoność tego, co straciłaś. Jeśli tylko zdobędziesz się na odwagę, odkryjesz w sobie nieograniczone pokłady twórczej energii. Pamiętaj, że w życiu raz jest lepiej, raz gorzej. Zawsze jednak warto docenić to, co się ma i troszczyć się, by nie utracić tego, co naprawdę cenne.

Moda

Aplauz na kratkę

Co łączy Madonnę, Humphreya i zdobywcę bieguna Roalda Amundsen? Wspólna fascynacja ubraniami Burberry. Ta brytyjska marka jeszcze parę lat temu kojarzyła się tylko z szalikami w kratkę, parasolami i płaszczami przeciwdeszczowymi.

Dziś Dom Mody Burberry na jesień-zimę 2002/2003 kokietuje kobiety minispódniczkami, prostymi bluzkami koszulowymi i wygodnymi trenkami. Kratka „Burberry” została uznana przez Newsweek za je-

den ze stu najwspanialszych obiektów pożądania na świecie.

Szał na szaliki

Biżuteria jest niemodna, goła szyje też nie. Zamiast ciężkich kolii albo cienkich łańcuszków teraz nosi się szalik.

W wersji wieczorowej jedwabny, w wersji dziennej włóczkowy, taki wykonany niby domowym sposobem. W każdym przypadku długi i wąski, tylko raz owinięty wokół szyi. Dziś moda to zdecydowanie gardłowa sprawa.

Stronę przygotowała Alina Sobolewska

Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie informuje

Lekarze Stowarzyszenia od września udzielają konsultacji profilaktycznych (poradnictwo, oświata medyczna, pomiar ciśnienia krwi itp.).

Konsultacje odbywają się w Domu Kultury Polskiej: ul. Naugarduko 76 (wejście od ul. Kauno, na parterze), w środy i czwartki w godz. 16-17. Informacja pod tel. 33 68 14.

Moda przyszłej mamy

Wizerunek na 9 i pół miesiąca

Arūnas Bakšys, dyrektor i właściciel sklepu „Būk mama” znajdującego się w Wilnie przy ulicy Kalwaryjskiej, sądzi, że wszystkie kobiety spodziewające się dziecka można podzielić na dwie kategorie. Jedną kategorię stanowią te panie, które chcą swój rosnący brzuszek wyeksponować i inne, które wolą swój stan błogosławiony zachować możliwie najdłużej w tajemnicy. Właśnie od takiej „przynależności” zależy, jakie ubrania wybierają i jak chcą wyglądać.

Arūnas i Aušra Bakšysowie, właściciele salonu, uważają, że dziś zmienił się stosunek do kobiety spodziewającej się dziecka i kobiety również zrozumiały, że ciąża to nie pokuta i żadna nie powinna nosić rzeczy, których nie lubi. Jeśli całe życie nosiła spodnie, nie musi zmuszać siebie do sukienek. Dziś można sobie kupić spodnie w ulubionym kolorze o modnym kroju, które będą „rosły” razem z brzuszkiem.

Ukrywanie w namiotach

Jeszcze kilka lat temu do najpopularniejszych stosowanych ubrań kobiet ciężarnych należały T-shirty męża w rozmiarze XXL, ogrodniczki — giganty i sukienki przymarszczone od biustu. Do dziś niektóre połozone przypominają sobie kobiety w jednakowych sukniach (tyle, że o różnym odcieniu) czekające na wizytę u lekarza. Zdaniem właścicieli sklepu „Būk mama”, wszystkie te rozwiązania były nie najlepsze. Rzeczy za duże, zdaniem pani Aušry, to katastrofa estetyczna, a przecież każda kobieta również ta oczekująca dziecka chce wyglądać elegancko. Kiedyś pewna klientka dziękowała właścicielom sklepu, że wpadli na pomysł otwarcia tego specjalistycznego salonu, ponieważ dzięki nim kobiety mogą wyglądać odpowiednio i nie ukrywać się „w namiotach” czy sukienkach z karczkiem skromnie zapiętych pod szyją.

Partnerzy z Polski

Spodnie i sukienki, kombinezony i bluzki są sprowadzane na Litwę z Polski, salon jest też przedstawicielem polskiej spółki „Mama” z siedzibą w Warszawie.

— Naszymi partnerami są Polacy, ponieważ proponują najbardziej zbliżone kolorystycznie i według ceny ubrania dla przyszłych mam w naszym kraju. Ceny ubrań dla kobiet w ciąży są nieco wyższe od innych ubrań, ponieważ nie jest to produkcja, którą można sprzeda-

Będę mamą

Czy można w czasie ciąży farbować włosy?

Farbowanie włosów nie może zaszkodzić dziecku, ponieważ farba nie jest wchłaniana do krwiobiegu w takich ilościach, by mogło to mieć jakiegokolwiek negatywne znaczenie. Jednak fryzjerzy przestrzegają panie spodziewające się dziecka przed farbowaniem włosów, a szczególnie nie polecają nakładania farby w domu.

Zdaniem specjalistów, w pierwszym trymestrze ciąży z powodu zmian hormonalnych włosy mogą niespodziewanie przybrać barwę trochę inną od oczekiwanej albo

Najpierw wygodą, potem modą — mówi Aušra Bakšienė w roli modelki

Fot. archiwum

wać ogromnymi partiami. Moda tu również ma swoje zasady i tendencje, chociaż jest mniej zmienna. Kolekcje są tworzone nie każdego sezonu, lecz raz na rok. Ale nie są to propozycje jedynie ponadczasowej klasyki, rzeczy powstają uwzględniając nowe tendencje i trendy. Jednak na pierwszym miejscu znajduje się wygodą, dopiero potem modą — mówi dyrektor salonu.

Aušra Bakšienė, właścicielka, kierowniczka sklepu i modelka (ponieważ spodziewa się drugiego dziecka) w jednej osobie uważa, że dobór modeli sprowadzanych na Litwę jest rzeczą nietatwą, ponieważ trzeba zadowolić gusty kobiet w ciąży bardzo różnego wieku od 16 do 40 lat. Jeżeli w jednym wypadku jest to otwarte eksponowanie brzucha, w innym bardzo dyskretne marynarki i tuniki ze spodniami, szale, które świetnie maskują odmienny stan.

Mają prawo na kaprysy

W tym sezonie najpopularniejsze kolory to bordo, zielony i khaki. Zdaniem naszych rozmówców, na Litwie od zawsze poza konkurencją znajdują się czerń, biel i najprzeróżniejsze odcienie szarości.

— Kobiety w ciąży nie są łatwymi klientkami, ich zmiany nastroju są faktem, sprzedawczynie pracujące w salonie są uprzedzane o tym i pięknie sobie z tym radzą. Przyszłe mamusie często pierwsze spotkanie z ubraniami naszego salonu kwitują uwagą typu: tu nic nie ma. Jedynie za namową sprzedawczynie chcą coś przymierzyć i wówczas, gdy zobaczą, jak w tym wyglądają — proszą o kolejne rzeczy. Często to, co wybierają same, różni się od tego, co kupują wówczas, gdy przychodzą z mamą lub mężem. Właśnie przyszłe babce i ojcowie są osoba-

mi, które wydają werdykt poparcia lub odrzucenia modeli naszego salonu — opowiada Bakšys.

W salonie istnieją nawet miękkie fotele dla... mężów, którzy mogą tu odpocząć i bez pośpiechu ocenić przymierzane przez małżonkę ubrania.

Na zakupy do stolicy

Salon nawołujący do powiększenia rodziny jest jedyny w stolicy, w niektórych większych sklepach są jedynie specjalistyczne oddziały. Z trudem, zdaniem właścicieli, taki towar udaje się sprzedać w innych miastach Litwy.

— Ludzie mieszkający gdzie indziej uważają, że najlepsze zakupy można zrobić jedynie w Wilnie i dlatego otwarcie podobnych salonów w innych miastach jest mało sensowne. Istnieje pewne zauroczenie stolicą i tu na zakupy nie tylko ubrania czy obuwia, ale też wielu innych rzeczy przybywają mieszkańcy innych miast i miasteczek Litwy — twierdzi dyrektor sklepu.

Rosnące ubrania

Kobiety w ciąży preferują ubrania z naturalnych tkanin, jednak koniecznie z dodatkiem sztucznych, ponieważ kupione rzeczy są noszone na okrągło, więc muszą być naprawdę bardzo dobrej jakości, by służyć te kilka miesięcy.

— Proponujemy naszym klientkom różnorodne zniżki, wysprzedaże. W sklepie można nabyć odpowiednią bieliznę, już niebawem będzie można kupić tu odpowiednie gorsety.

Nasze ubrania są zaprojektowane w ten sposób, by mogły służyć kobiecie od pierwszego trymestru ciąży aż do porodu. Ubrania „rosną” za pomocą różnych guziczków, gumek itd. Niewiele kobiet stać na kupienie rzeczy na miesiąc lub dwa, chociaż takich klientek też mamy. Cena spodni w naszym salonie wynosi od 109 do 169 litów, bezrękawników od 149 do 189, bluzki i tuniki kosztują od 79 do 159. Najdroższe są kombinezony — około 200 litów. Kobieta dziś jest bardziej wymagająca niż przed laty. Nie chce wyglądać byle jak, ma swój styl i chciałaby go zachować również w ciąży. Być może ubrania kupowane na kilka miesięcy nie są tanie, jednak sprawiają, że kobieta czuje się dobrze, jest piękna w tym szczególnym stanie, a to dobrze służy jej zdrowiu i zdrowiu dziecka — podsumowuje pani Aušra, której do porodu zostało kilka dni.

Alina Sobolewska

Polska

Obserwator Lepper

Andrzej Lepper twierdzi, że ma być obserwatorem irackiego referendum dotyczącego poparcia dla Saddama Husajna.

Według niego, zaprosił go do tego wiceprezydent Iraku; nie podał jednak jego nazwiska. Według niego, „obserwatorami będą przedstawiciele z całego świata”.

Uniwersytet Europejski

Wykładem o historii wspólnot europejskich zainaugurowano wczoraj w auli Politechniki Częstochowskiej program „Uniwersytet Europejski – Częstochowa”.

„Uniwersytet Europejski – Częstochowa” to inicjatywa miejscowego oddziału Stowarzyszenia „Pro Europa” i Wydziału Zarządzania tutejszej Politechniki. Jak powiedział szef oddziału Stowarzyszenia Marek Balt, istniała pilna konieczność zainicjowania działań promujących wiedzę o Unii wśród studentów.

O szkolnictwie wyższym

Projekt nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym z poprawkami dotyczącymi stypendiów dla studentów zaocznych i wieczorowych, złożyło w Sejmie PSL.

„PSL proponuje kolejny projekt ustawy, tym razem dotyczy on zmiany ustawy o szkolnictwie wyższym. Chodzi dokładnie o poprawkę dotyczącą stypendiów dla studentów studiów zaocznych i wieczorowych” – poinformował Jan Bury, sekretarz NKW PSL, członek sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Stowarzyszenie

Stowarzyszenie na rzecz rozwoju regionu i utworzenia województwa śródkopolskiego z siedzibą w Kaliszu zarejestrował poznański Sąd Rejonowy.

Członkowie Stowarzyszenia będą – według niego – dążyć do „kulturowej i ekonomicznej integracji regionu i utworzenia województwa”. W tym celu mają podejmować działalność „na rzecz rozwoju samorządności i demokracji”.

Ruszył proces

Proces czterech oskarżonych w sprawie tragicznego pożaru hali Stoczni Gdańskiej rozpoczął się wczoraj przed Sądem Okręgowym w Gdańsku.

Proces rusza po raz trzeci: za pierwszym razem został przerwany z powodu choroby jednego z oskarżonych, za drugim – zawieszony z powodu zawieszenia w czynnościach przewodniczącego składu sędziowskiego. W wyniku tragedii, do której doszło 24 listopada 1994 roku podczas koncertu muzycznego, zginęło siedem osób, ok. 260 osób uległo poparzeniom, w tym 120 bardzo poważnym. O nieumyślne spowodowanie tragedii oskarżeni zostali b. komendant stoczniowej straży pożarnej Jan S., ówczesny kierownik hali Ryszard G. oraz organizatorzy koncertu Tomasz T. i Jarosław K.

Na podstawie doniesień PAP stronę przygotował Andrzej Łakis

Punkt zwrotny w historii Kościoła

40-lecie Vaticanum II

Przed 40 laty – 11 października 1962 r. – papież Jan XXIII otworzył w bazylice św. Piotra zwołany przez siebie Sobór Watykański II – Vaticanum II, który miał się stać punktem zwrotnym w historii Kościoła katolickiego.

– Sobór powinien się przyczynić do zlikwidowania bliźn, pozostawionych przez dwie wojny światowe, które głęboko zmieniły oblicze świata – powiedział śmiertelnie już chory Jan XXIII do biskupów – ojców Soboru. W następnych trzech latach (1962 – 1965) w pracach Soboru uczestniczyło ich w sumie ponad 3000 – każdy przynajmniej w jednej z czterech sesji soborowych.

I rzeczywiście, to największe dotychczas zgromadzenie w 2000-letniej historii Kościoła katolickiego gruntownie zmieniło wizję Kościoła rzymskokatolickiego.

Dzięki Soborowi doszło do tak głębokich zmian, że teologowie mówią dziś o czasach przed- i posoborowych.

Przed wszystkim Sobór zreformował mszę świętą. Kapłani od tej chwili odprawiają ją zwróceniem twarzy do wiernych, nie plecami. Niezrozumiała dla wielu łacina została zastąpiona językami narodowymi.

Przeszacowano rolę świeckich

w Kościele. Diakonat, najniższe święcenia duchowne, stał się dostępny również dla żonatych mężczyzn.

Na nowo został określony stosunek do innych religii i innych wyznań chrześcijańskich. Żaden z 20 wcześniejszych soborów nie poruszył w taki sposób kwestii stosunków między katolicyzmem a innymi religiami.

Ojcowie soborowi uznali, że brama do życia wiecznego otwarta jest dla wszystkich sprawiedliwych ludzi, także tych, którzy nie znają Ewangelii.

Od Soboru nie ma już miejsca w Kościele katolickim dla antysemityzmu: Żydzi nie są już określane jako „bogobójcy”.

W czasie inauguracji Vaticanum II papież Jan XXIII, dziś błogosławiony Kościoła katolickiego, miał 82 lata, cierpiał na raka i zmarł kilka miesięcy później, nie mając możliwości przeżycia nowości, które sprawiły, że do historii przeszedł jako papież-reformator. Sobór zamknął jego następcą Paweł VI 8 grudnia 1965 r., po czterech sesjach, z których każda trwała trzy miesiące.

Obecny papież Jan Paweł II, wówczas arcybiskup Krakowa, był jednym z najpracowitszych ojców soborowych.

Północny wschód Hiszpanii ponownie nawiedziły ulewne deszcze. Spowodowały one chaos na lotnisku w Barcelonie – tysiące pasażerów czeka na loty, z których wiele odwołano lub opóźniono. 208 lotów odwołano, 150 było opóźnionych, nawet do czterech godzin. Ulice miasta i autostrady w rejonie Barcelony są nieprzejezdne z powodu zalania lub zablokowania połamanymi konarami drzew. W podbarcelońskiej miejscowości wczoraj w Castelldefels w środę spadło 230 l wody na metr kwadratowy. Fot. EPA-ELTA

Pakistan: Niewielkie incydenty

Młodzi do urn

W Pakistanie, gdzie wczoraj odbyły się pierwsze od wojkowego zamachu stanu przed trzema laty wybory do izby niższej parlamentu i zgromadzeń stanowych, zanotowano pojedyncze incydenty, w których dwie osoby zginęły, a siedem zostało rannych.

Około 75 milionów Pakistańczyków wybierało 272 deputowanych do parlamentu krajowego oraz 577 do zgromadzeń stanowych.

Głosowanie odbyło się w warunkach niezwykle zaostrzonych środków bezpieczeństwa, zastosowanych przez policję i armię. Zmobilizowano w sumie 200 tysięcy policjantów i żołnierzy, którzy czuwali nad spokojnym przebiegiem głosowania.

Już wkrótce po rozpoczęciu elekcji na południu kraju doszło jednak do tragicznego w skutkach star-

cia sympatyków dwu rywalizujących ze sobą partii. W bójce pomiędzy zwolennikami faworytki wyborów – Pakistańskiej Partii Ludowej a uważanej za prorządową Narodowej Partii Ludowej – w miejscowości Moro (300 km na północ od Karaczi) zginęła jedna osoba, a dwie odniosły poważne obrażenia.

Niemal na całym obszarze kraju elekcja – mająca zdecydować o powrocie Pakistanu na drogę demokracji – przebiegała jednak spokojnie. Zaniepokojenie budziła niewielka frekwencja w pierwszych godzinach głosowania. Do urn licznie stawiała się natomiast młodzież – w toku obecnych wyborów po raz pierwszy obniżono wiek wyborców z 21 do 18 lat i to właśnie młodzi Pakistańczycy przede wszystkim ustalili się w kolejkach przed lokalami wyborczymi.

Izrael

Zamach na przystanku

Wyrzucony z autobusu na chodnik terrorysta w tym momencie uruchomił zapalnik bomby. Fot. EPA-ELTA

Na przedmieściach Tel Awiwu wczoraj rano Palestyńczyk dokonał samobójczego zamachu bombowego.

Samobójca zginął na miejscu – już w szpitalu zmarła także ranna Izraelka. W sumie obrażeń doznało co najmniej 16 osób. Stan kilku z nich jest ciężki.

Jak podała izraelska rozgłośnia radiowa, zamach miał miejsce niedawno na przedmieściach Tel Awiwu. Zamachowiec wysadził się w powietrze na przystanku autobusowym, położonym pod wiaduktem prowadzącym na uczelnię. Z przystanku korzystają głównie studenci. Według izraelskiej rozgłośni, terrorysta zamierzał dokonać zamachu w autobusie.

Jak powiedział zastępca komisarza policji Tel Awiwu, David Krauss, Palestyńczyk wszedł do autobusu,

jednakże wydał się podejrzany pozostałym pasażerom, którzy zwrócili na niego uwagę kierowcy. Kierowca nakazał mężczyźnie opuszczenie pojazdu a następnie – zamknął drzwi. To uratowało większość pasażerów – wyrzucony z autobusu na chodnik terrorysta w tym momencie prawdopodobnie uruchomił – świadomie bądź przypadkowo – zapalnik bomby.

W ostatnich dniach radykalne organizacje palestyńskie – jak Hamas – zapowiadały nasilenie tego rodzaju akcji w odpowiedzi na rajdy armii izraelskiej na ziemię Autonomii. W czasie poprzedniego zamachu Palestyńczyk-samobójca – 19 września także w rejonie Tel Awiwu – zginęło pięciu Izraelczyków. W odwecie Izrael dokonał najazdu na Ramallah, izolując kwartę Jasera Arafata.

Irak zaprasza Amerykanów
Kontrolujcie sobie

Władze w Bagdadzie zaprosiły przedstawicieli administracji amerykańskiej do Iraku – podała agencja Reutersa wczoraj rano. Wysłannicy amerykańscy mieliby na miejscu odwiedzić miejsca, w których – według Waszyngtonu – produkowana jest broń masowej zagłady.

Z zaproszeniem wystąpił wicepremier i jednocześnie minister ds. przemysłu zbrojeniowego Iraku, Abd al-Tawab Mullah Hwejsz.

Hwejsz wypowiadał się na konferencji prasowej w Bagdadzie, w czasie której także kategorycznie zdemontował twierdzenia Waszyngtonu, jakoby Irak rozwijał broń masowej zagłady.

Iracki wicepremier – kierujący irackim programem zbrojeniowym – powiedział, iż wizyta Amerykanów w Iraku mogłaby „natychmiast” dojść do skutku. Wśród miejsc, które taka amerykańska delegacja miałaby zwiedzić i skontrolować, byłyby również dwa zakłady – w An-Nasri i w dolinie Eufratu – gdzie według wywiadu USA ma być produkowana broń masowej zagłady.

– Jeśli administracja amerykańska

chce skontrolować te dwa miejsca, swobodnie może uczynić to już w najbliższym czasie – powiedział wicepremier Iraku. – Jako człowiek odpowiedzialny za iracki program zbrojeń, potwierdzam, iż nie dysponujemy żadną bronią masowego rażenia – co więcej, nie mamy żadnego zamiaru zajmować się produkcją takiej broni.

Hwejsz ostrzegł jednocześnie, że gdyby Amerykanie pokusili się o podjęcie akcji militarnej, mającej na celu obalenie Saddama Husajna, Irak „udzieli Stanom Zjednoczonym dotkliwej nauki”.

Irak zgodził się w czasie niedawnych rozmów w Wiedniu na przjazd ONZ-owskich inspektorów zbrojeniowych i podjęcie przez nich przerwanej w 1998 r. misji kontroli instalacji wojskowych w Iraku. Zapowiedziano, iż pierwsza robocza ekipa inspekcyjna przybędzie do Bagdadu już w połowie października – sprawa odwleka się jednak w związku z debatą w ONZ nad sponsorowaną przez USA nową rezolucją Rady Bezpieczeństwa, zaostrożając warunki, stawiane Irakowi.

Filipiny

Zamach na południu

Co najmniej osiem osób zginęło na miejscu, a 19 odniosło obrażenia w zamachu bombowym na południu Filipin.

Do wybuchu doszło wczoraj rano na przystanku autobusowym w mieście Kidapawan, w prowincji Cotabato. Większość ofiar to ludzie, oczekujący na autobus, którym mieli jechać rano do pracy. Ładunek wy-

buchowy był ukryty pod jedną z ławek. Eksplozja miała olbrzymią siłę. Na południu Filipin, gdzie w przeciwieństwie do katolickiej większości na przeważającym obszarze kraju dominują wyznawcy islamu, od lat trwa rebelia muzułmanów, domagających się autonomii południa archipelagu. Separatyści częstokroć uciekają się do aktów terroru.

Nawożenie organiczne

Podstawowe normy

Jesienią, po zbiorach plodów, mamy możliwość dostarczenia glebie nawozów organicznych. Działkowcy chętnie stosują nawożenie organiczne, gdyż wykazują większą dbałość o jakość plonów niż o ich wielkość.

Chociaż wiele nawozów zawiera w swoim składzie wszystkie makro i mikroelementy, to głównym celem ich stosowania jest podniesienie żyzności gleby poprzez dostarczenie jej próchnicy. Stosowanie nawożenia organicznego podnosi lub przeciwdziała spadkowi zawartości próchnicy, poprawia strukturę gleby. Teoretycznie nawozy organiczne mogą być stosowane na działkach w ciągu całego roku, jednak wymagają przekopania gleby, dlatego najlepiej je stosować jesienią lub wiosną przed siewem.

Do nawozów organicznych zaliczamy obornik (świński, krowi, koński, owczy oraz pomiot ptasi), komposty, odpadowe produkty drewna (kora, trociny) torf, węgiel brunatny i nawóz z pieczarkami. Do najczęściej stosowanych należą obornik, gdyż zawiera niezbęd-

ne do wzrostu roślin elementy w formie mineralnej i organicznej, a więc chronionej przed wypłukaniem gleby w głąb. Dzięki temu działanie nawozowe obornika utrzymuje się jeszcze w trzecim roku po jego stosowaniu, a przy glebach bardziej lekkich – nawet do czterech lat.

Rodzaje obornika i normy

Obornik jesienią stosujemy w ilości nie mniejszej niż 30 kg na 10 metrów kwadratowych. Jeżeli jednak chcemy, by nawożenia tego wystarczyło na 3-4 lata, na 10 metrów kwadratowych dajemy od 50 do 80 kg obornika. Mniej więcej w takich samych proporcjach stosujemy kompost, jednak pamiętać należy, że odpadki roślinne, z których robiony jest kompost, powinny być wolne od chorób i szkodników. Kompost jest nawozem szybciej działającym niż obornik.

Bardzo dobrym nawozem jest nawóz z pieczarkami, gdyż do pieczarek stosuje się przefermentowany obornik koński. Naturalnym materiałem organicznym w ogród-

nictwie jest także torf. Są dwa rodzaje torfu: niski i wysoki. Torf niski stosuje się jesienią w ilości 50-100 kg na 10 metrów kwadratowych i miesza się z wierzchnią warstwą gleby. Stosuje się go w celu poprawy chłonności i struktury gleby oraz do jej odkwaszenia. Torf wysoki natomiast nadaje się do zakwaszania gleby przed sadzeniem roślin wymagających kwaśnego odczynu i do poprawy właściwości fizycznych gleby.

Do nawożenia można używać także kory drzew. Najlepiej do tego nadaje się kora drzew iglastych. Powinna jednak ona być uprzednio przez 2-4 miesiące kompostowana z dodatkiem mocznika w ilościach 2-3 kg na metr kwadratowy. Z mocznikiem należy kompostować także trociny, zarówno z drzew iglastych, jak i liściastych. Węgiel brunatny zawiera dużo magnezu i wapnia, dlatego stosuje się go wówczas, gdy trzeba odkwasić glebę. Węgla brunatnego stosujemy 20-80 kg na 10 metrów sześciennych, w zależności od tego, w jakim stopniu gleba jest zakwaszona.

Zimowi gryzonie

Nieproszeni goście

Jeden z niszczyteli zapasów żywności

Fot. archiwum

Późna jesień i zima są okresem, gdy nasze działki odwiedzają tzw. nieproszeni „goście”. Najczęściej bywają to: polniki, myszy oraz zające szaraki.

Polniki zamieszkują łąki i pola uprawne, a więc nie omijają też działek. Tworzą one kolonie utrzymujące rozległe systemy nor i korytarzy między roślinnością. Gwałtowny wzrost liczebności polników w czasie tzw. mysich lat powoduje powstawanie olbrzymich szkód w uprawach.

Myszy, zarówno domowe jak i polne, powodują duże szkody przez niszczenie zapasów wszelkiego rodzaju żywności i materiałów używanych do budowy gniazda. Szczególnie dużo szkód potrafią wy-

rzędzić w uprawach zbóż.

Zając szarak bardzo często żeruje na naszych działkach, gdzie znajduje urozmaicony pokarm. Wiosną i latem zjada przede wszystkim nadziemne części roślin, zimą ogryza korę drzew, a wczesną wiosną – młode pędy.

Jak się ustrzec przed szkodnikami? Jeśli chodzi o drzewka, to wiadomo, że trzeba je jeszcze przed pierwszym śniegiem owinąć i to dość wysoko. W przypadku bowiem śnieżnych zim zające stają na tylne nogi i wówczas potrafią ogryźć nawet gałązki. Jeśli chodzi o polniki i myszy, to z nimi walczyć jest trudniej. Praktycy twierdzą, że im częściej odwiedzamy nasze działki, tym mniej szkodników w nich się gnieździ.

Jesienna uprawa czosnku

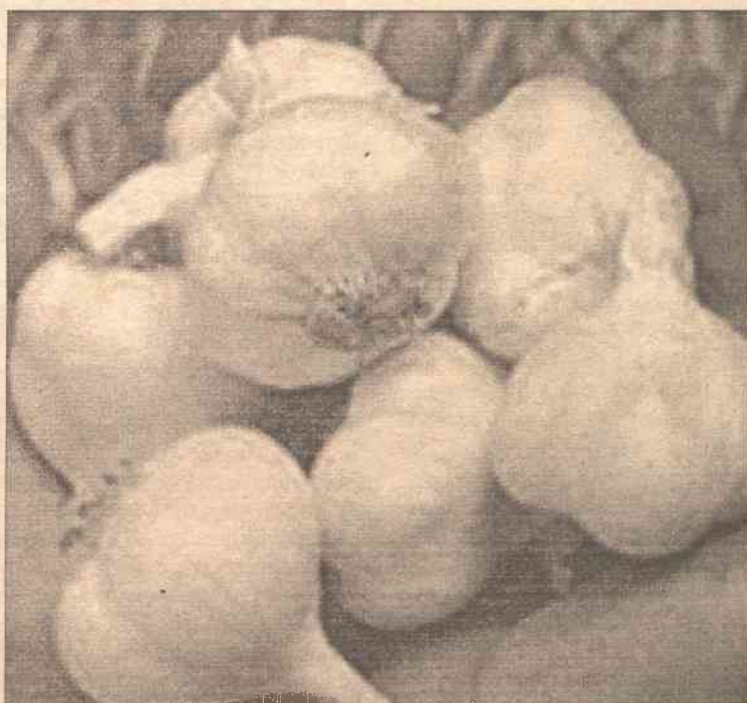
Najstarsza roślina lecznicza

Warzywo to jest chyba najczęściej używane w naszej kuchni jako przyprawa, często jako środek bakteriobójczy i przeciwpriężbienny. Październik jest właśnie miesiącem jesiennego sadzenia czosnku.

Wybierając miejsce pod jesienną uprawę należy pamiętać, by było ono osłonięte od silnych zimowych wiatrów. Najodpowiedniejsze są gleby próchnicze, żyzne, lekkie, przewiewne, łatwo nagrzewające się. Warzywa zimujące w gruncie mają nieco większe wymagania pokarmowe, dlatego trzeba pamiętać o zasileniu ich nawozami mineralnymi.

Czosnek najlepiej nadaje się do sadzenia jesienią, ponieważ jest bardzo wytrzymały na niskie temperatury. Jesienią wysadza się go na stanowiska w pierwszym roku po nawożeniu organicznym. Najlepszym przedplonem dla czosnku są warzywa, pod które wiosną kładziono obornik lub kompost, np. kapusta, kalafior, ogórki.

Czosnek rozmnażamy z ząbków, które sadzimy pionowo piętka w dół. Ząbki wysadzamy w poprzek zagonów w rzędy odległe o 20-25 cm na głębokość 5-8 cm. Płytsze posadzenie może być przyczyną wysadzenia ząbków przez

Niszczą bakterie i leczy przeziębienia

Fot. archiwum

mroz na powierzchnię gleby i przemarzanie ich podczas bezśnieżnych zim. Bardzo ważne, by czosnek przed nadejściem zimy zdążył się ukorzenić.

W zależności od pierwszych mrozów, czosnek można sadzić aż do początku listopada. Czosnek sadzony jesienią zbiera się w lipcu.

Typ wytwarzający pędy kwiatostanowe nie załamuje łodyg, a jego dojrzałość rozpoznaje się po zasychaniu liści. Czosnek zaś nie wytwarzający kwiatostanów zbieramy, gdy około 50 proc. roślin ma załamaną łodygę. Przed zbiorem główki powinny być twarde, a okrywające je łuski pergaminowe.

Jesienne sadzenie drzewek i krzewów

Przy temperaturze + 4° C

Możliwe są dwie pory sadzenia drzew owocowych i krzewów jagodowych: jesienna i wiosenna. Rośliny przesadzane mniej cierpią, gdy ich paki znajdują się jeszcze w stanie spoczynku naturalnego lub wymuszonego.

Sadzenie jesienią daje dobre wyniki, zwłaszcza gdy sadi się w końcu października lub w pierwszych dniach listopada, jeżeli temperatura gleby nie spadnie poniżej czterech stopni ciepła. W tym okresie posadzone drzewka lub krzewy mogą jeszcze częściowo zregenerować system korzeniowy przed na-

staniem zimy i dzięki temu wiosną szybciej zaczną pobierać z gleby wodę i składniki mineralne. Jesienią jest zwykle więcej czasu na sadzenie. Drzewka najlepiej sadzić w dni pochmurne. Do sadzenia drzewek owocowych kopujemy dolki głębokości około 35-40 cm, a ich średnica powinna wynosić 40-50 cm. Na sam spód dolka dobrze jest położyć obornika, następnie próchnicy. Pamiętać jednak należy, że korzenie nie mogą dotykać

obornika. Przed posadzeniem dołek się podlewa, obficie polać i dobrze udeptać ziemię należy także po posadzeniu drzewka.

Rośliny jagodowe zaleca się sadzić w następujących rozstawach: Porzeczki czarne: 180 x 120 cm Porzeczki czerwone, białe oraz agrest: 150 x 100 cm Maliny: 120 x 30 cm Truskawki: 40-50 x 20 x 30 cm Borówka wysoka: 150 x 100 cm Jeżyna i winorośle: 100 x 200 cm

Szklarnie i tunele

Generalne sprzątnięcie

Po zakończeniu sezonu działkowego należy także doprowadzić do porządku szklarnie i tunele.

Po dokładnym oczyszczeniu należy pokryć powłoką wapienną cokolwiek szklarni. Powłoka ta zamknie wszystkie szpary i uniemożliwi zagnieżdżenie się szkodników na zimę. Zaraz po wyniesieniu resztek roślin, szczołką i wodą usuwamy ją, poczwarki i dorosłe owady z wewnętrznej powierzchni osłon oraz elementów konstrukcji. W przypadku silnej infekcji do dezynfekcji możemy użyć dwutlenku siarki, który powstaje przy spalaniu siarki technicznej. Siarkę wówczas umieszczamy na blaszanych tacach i zapalamy ją kolejno przemieszczając w kierunku wyjścia.

Na 100 metrów sześciennych używamy 1,5 kg siarki. Po upływie 24 godzin pomieszczenie należy dobrze wywietrzyć i dokładnie od wewnątrz wymyć wodą. Innym środkiem do dezynfekcji może być

2-procentowy roztwór formaliny. Opryskuje się nim elementy konstrukcji oraz glebę. W tym przypadku na 10 metrów kwadratowych używamy 1 l roztworu. Po takim zabiegu nie wchodzi się do szklarni w ciągu 4-7 dni. Następnie pomieszczenie należy dobrze przewietrzyć.

Po odkażeniu pomieszczenia możemy przystąpić do zabezpieczenia konstrukcji od korozji. Na zimę należy także zdjąć folię, by nie porwały ją zimowe wiatry. Niektórzy w obawie przed chuliganami zdejmują nawet szklane szyby.

Do ważnych zajęć trzeba zaliczyć dokładne oczyszczenie i umycie parapetów, doniczek, szczególnie tych ceramicznych, gdyż na ich ściankach zbiera się dużo jajeczek szkodników. Jeśli nie uporządkujemy tego jesienią, na wiosnę będzie już za późno, ponieważ odżyją różne drobnoustroje, które potem zaatakują młode roślinki, a w następstwie ujemnie wpłynę to na plony.

Przerwa w uprawie

Co ile lat?

Doświadczeni działkowcy wiedzą, że tych samych kultur nie wolno co roku uprawiać na tej samej grządce. Potrzebna jest ciągła wymiana.

Żeby na następny rok mieć dobrą i ładną działkę, planować zasiewy należy już jesienią, choćby z tej racji, że jesienią nawożymy działkę. Nawożenie zależy właśnie od tego, gdzie i co mamy sadzić i siał. Jakie rośliny i co jaki okres należy wymieniać?

Najdłużej na jednym miejscu mogą rosnąć szparagi, bo od 10 do 12 lat. Nieco krócej rabarbar, bo od

8 do 10 lat. Pod groch musimy zmieniać grządki co cztery lata. Co 3-4 lata należy zmieniać miejsce pod takie warzywa jak: seler, ogórki, buraki ćwikłowe i liściowe, marchew, pietruszka, warzywa z rodziny kapustnych, skorzonera, cykorja oraz czosnek. Fasolę, por, rzodkiew, rzodkiewkę oraz cebulę trzeba sadzić na nowym miejscu co 2-3 lata. Najbardziej wymagające pod tym względem są szpinak, sałata, papryka i pomidory. Wszystkie te warzywa należy co rok, najdalej co dwa lata, sadzić na nowym miejscu.

Sprintem

• Jugosławia z Brazylią i Rosją z Francją zagrają w meczach półfinałowych mistrzostw świata siatkarskich. W spotkaniach 1/4 finału Rosja zwyciężyła Grecję 3:0 (25:22, 25:22, 25:21), Francja – Argentynę 3:1 (14:25, 29:27, 25:23, 25:18), Jugosławia – Portugalie 3:0 (25:20, 25:23, 25:16), a Brazylią – Włochy 3:2 (25:23, 25:23, 23:25, 26:28, 15:13).

• Wyniki spotkań inauguracyjnych rozgrywki ligi hokejowej NHL w sezonie 2002/03: Carolina Hurricanes – New York Rangers 1:4, Colorado Avalanche – Dallas Stars 1:1, Los Angeles Kings – Phoenix Coyotes 4:1.

• Leonardo podpisał kontrakt z AC Milan. Po dwóch latach przerwy brazylijski piłkarz ponownie będzie reprezentował barwy drużyny z San Siro. Leonardo grał w Milanie w latach 1996-2000. Po odejściu z tego klubu był zawodnikiem brazylijskich Sao Paulo i Flamengo.

• Piłkarze tureckiej reprezentacji mogli się niemal dosłownie kąpać w złocie, ponieważ odebrali blisko pół miliona dolarów w złotych monetach – premię za zajęcie trzeciego miejsca w mistrzostwach świata. Premię przygotował premier Turcji, Bulent Ecevit. Trener drużyny, Senol Guner otrzymał 600 tureckich złotych monet, co stanowi równoważność 42 tysięcy dolarów. Każdy z 23 piłkarzy oraz pozostali członkowie sztabu szkoleniowo-medycznego otrzymali po 300 monet (21 tys. dol.).

• Jeden z najlepszych koszykarzy NBA, Hakeem Olajuwon zakończy karierę 2 listopada po meczu swej obecnej drużyny Toronto Raptors z ekipą, w której grał przez 17 lat – Houston Rockets. Pochodzący z Nigerii Olajuwon dwa razy zdobywał z Rockets mistrzostwo ligi – w 1994 i 1995 roku.

• Litewski hokeista Dainius Zubrus przedłużył na dalsze dwa lata umowę z klubem NHL, Washington Capitals. 24-letni Litwin w NHL gra od sześciu lat. Najbardziej efektywnym dla niego był miniony sezon, kiedy to zdobył 17 bramek i asystował przy 26.

• Piłkarz reprezentacji Senegalu Aliou Cisse przekazał 5 milionów franków centralnoafrykańskich (ponad 7600 euro) rodzinom ofiar katastrofy promu pasażerskiego „Joola”, który zatonął 26 września u wybrzeży Gambii. Wśród ponad tysiąca ofiar tragedii znalazło się jedenaścioro członków rodziny piłkarza, w tym siostra i wuj.

• Gol strzelony ręką zdecydował o tym, że Anderlecht Bruksela awansował do drugiej rundy Pucharu UEFA. Holenderski piłkarz belgijskiego zespołu Sherjill MacDonald przyznał się do „oszukiwania sędziego”. W 55 minucie meczu wyjazdowego z norweskim Stabaek MacDonald wyskoczył do dośrodkowania i skierował piłkę do bramki. „Stało się to bardzo szybko. Piłka trafiła mnie w rękę, ale sędzia tego nie dostrzegł” – powiedział Holender.

Allen Iverson, najlepszy strzelec ligi NBA minionego sezonu, doznał kontuzji prawej dłoni podczas obozu treningowego zespołu Philadelphia 76ers. Iversona czeka od dwóch do czterech tygodni przerwy, co oznacza że lidera zespołu 76ers może zabraknąć w pierwszych meczach sezonu 2002/2003.

Kolarskie Mistrzostwa Świata

Rosyjski dzień

Dwa złote medale zdobyli reprezentanci Rosji w drugim dniu kolarskich mistrzostw świata w Zolder. Jazdę na czas juniorów wygrał Michail Ignatiew, a wśród kobiet najszybciej trasę pokonała Zulfija Zabirowa.

W rywalizacji kobiet wyraźnie zwyciężyła Zabirowa, która ma na koncie złoty medal olimpijski sprzed sześciu lat, ale w mistrzostwach świata nie wygrała ani razu. Różnice między następnymi zawodniczkami były minimalne. Pechowej Hiszpance Joane Sommaribie zabrakło do srebrnego medalu 0,98 sekundy. Wyprzedziły ją dwie Szwajcarki – Nicole Braendli i niespodziewanie jadącą z pierwszym numerem Karin Thuerig, która w wieku 30 lat zadebiutowała w kolarskich mistrzostwach świata. Wcześniej Thuerig uprawiała duathlon.

Niespodzianką są dalsze pozycje najbardziej utytułowanych zawodniczek – Francuzki Jeannie Longo-Ciprelli i Holenderki Leontien Zijlaard-van Moorsel. Czasówka w Zolder była dziewiątą w historii MŚ, a w ośmiu poprzednich te dwie cyklistki zdobyły razem sześć tytu-

łów (cztery – Longo, dwa – Van Moorsel). Longo broniła tęczowej koszulki.

Wyniki jazdy na czas kobiet (23,2 km): 1. Zulfija Zabirowa (Rosja) 30.02, 2. Nicole Braendli (Szwajcaria) 14 s straty, 3. Karin Thuerig (Szwajcaria) 15, 4. Joane Sommariba Arrola (Hiszpania) 15, 5. Sara Carrigan (Australia) 20, 6. Olga Sliusarieva (Rosja) 32, 7. Jeannie Longo-Ciprelli (Francja) 42, 8. Rasa Polikevičiūtė (Litwa) 44, 9. Judith Arndt (Niemcy) 48, 10. Leontien Zijlaard-van Moorsel (Holandia) 51,...., 18. Edita Pučinskaitė (Litwa) 1.26, 25. Bogumiła Matusiak (Polska) 1.41.

Wyniki jazdy ind. na czas juniorów (23,3 km): 1. Michail Ignatiew (Rosja) 28.30, 2. Mark Jamieson (Australia) 10 s straty, 3. Vincenzo Nibali (Włochy) 26, 4. Thomas Dekker (Holandia) 30, 5. Rafael Infantino Abreu (Kolumbia) 39, 6. Thomas Loevkvist (Szwecja) 44, 7. Jukka Vastaranta (Finlandia) 45, 8. Dmitrij Kozoncuk (Rosja) 50, 9. Roberto Traficante (Włochy) 57, 10. Matej Jurco (Słowacja) 58,...., 12. Mateusz Taciak (Polska) 1.02, 29. Ignas Konovalovas (Litwa) 1.43, 52. Egidijus Matuliuskas (Litwa) 2.30.

Euroliga koszykarzy

Śląsk przegrywa

Zespół Idei Śląska Wrocław przegrał z wicemistrzem Grecji Olimpiakosem Pireus 72:91 (23:26, 15:17, 18:24, 16:24) w inauguracyjnym meczu grupy C Euroligi koszykarzy.

Mimo obecności ponad sześciu tysięcy spragnionych euroligowej koszykówki wrocławskich fanów, koszykarze Idei Śląska zegrali słabo i ulegli wicemistrzowi Grecji Olimpiakosowi Pireus różnicą dziewiętnastu punktów.

Wrocławianie słabo bronili, często nie trafiali z czystych pozycji. Dobrze dysponowani rzutowo byli za to goście, którzy dziesięciokrotnie trafiali za trzy punkty, wobec pięciu takich rzutów Śląska. Gospodarze wyraźnie przegrali walkę na tablicach mając tylko 14 zbiórek, 12

mniej od Greków. Koszykarze Śląska nie zebrałi ani jednej piłki w ataku.

Śląsk: Andrius Giedraitis 18, Dominik Tomczyk 13, Danny Lewis 12, Randy Holcomb 9, Maciej Zieliński i Richard Lugo po 7, Dainius Adomaitis 4, Aleksander Kul 2, Raimonds Miglinieks 0, Paweł Wiekiera 0.

Wyniki:

Grupa B: Unicaja Malaga – Union Olimpija Lublana 70:77, Panathinaikos Ateny – Buducnost Podgorica 87:71.

Grupa C: Idea Śląsk Wrocław – Olympiakos Pireus 72:91, Ulker Stambul – CSKA Moskwa 63:66 (U: Virginijus Praškevičius 12; C: Darius Songaila 17), Partizan Belgrad – Real Madryt 82:86, Virtus Bolonia – ASVEL Villeurbanne 84:88.

Puchar Europy FIBA

Alita bez wygranej

Zespół Alita Olita przegrał z drużyną Avtodor Saratow 79:93 (21:22, 20:26, 29:23, 9:22) w meczu drugiej kolejki grupy C Pucharu Europy FIBA koszykarzy.

Szkoleniowiec zespołu Alita, Rimantas Endrijaitis, główną przyczyną porażki było to, że szybko pięć fauli otrzymał Valdas Kaukėnas. Oprócz tego rzucano się w oczy nierówna gra koszykarzy.

– Jak tylko dogoniśmy rywali, od razu zaczynali się straty i zamiast dalej iść do przodu różnica rosła na naszą niekorzyść – podsumował mecz Rimantas Endrijaitis.

Alita: Martynas Andriukaitis 21, Valdas Kaukėnas 15, Marius Pociukonis 8, Nerijus Varnelis 7, Marius Bašinskas 7, Gintautas Vileita 7, Mindaugas Lukauskis 6, Siergiej Olejnikow 4, Simonas Serapinas 3, Audrius Stašaitis 1.

Grupa B

Anwil Włocławek – Rock Tartu 69:51 (A: Tomas Pačas 9), MBC Odessa – BF Copenhagen 86:83.

	W	P	Kosze
1. Anwil	2	0	143:113
2. Odessa	1	0	86:83
3. Rock	0	1	51:69
4. Copenhagen	0	2	145:160
5. Evraz	0	0	0:0

Grupa C

Alita Olita – Avtodor Saratow 79:93, Skonto Ryga – BDF Grodno 109:84 (G: Žydrūnas Valuckis 5).

1. Prokom	2	0	188:139
2. Skonto	2	0	220:175
3. Avtodor	2	0	189:164
4. Alita	0	2	170:204
5. Mlekarna	0	2	162:201
6. Grodno	0	2	146:192

Na podstawie doniesień PAP i BNS
stronę przygotował Andrzej Łakis

Rasa Polikevičiūtė zajęła zaledwie ósme miejsce

Fot. EPA-ELTA

Środki dopingujące nie tylko dla Rumšasa

Sprawa Edity

Środki znalezione w samochodzie żony litewskiego kolarza Ramondasa Rumšasa „nie są wystarczające by prowadzić intensywny doping całej grupy, ale wystarczą dla jednej osoby” – poinformował prestiżowy dziennik „Le Monde”.

Gazeta dotarła do wstępnego raportu z badań przeprowadzonych w laboratorium Toxlab i przesłanego prowadzącemu sprawę żony Rumšasa sędziemu Franckowi Guesdonowi. Raport potwierdza, że w samochodzie Edity Rumšienė znaleziono strzykawkę z erytropoetyną, a także lekarstwa uznawane za środki dopingujące i maskujące, mające zatrzeć w organizmie ślady dopingu. Część z nich wypisano na jednej z recept, ale 22 produkty nie figurowały na żadnej receptce, a 12 z nich jest uznawanych za środki dopingujące.

Według „Le Monde” raport stoi w sprzeczności z deklaracjami Rumšasa, którego 10 września przesłuchała policja francuska w jego domu we Włoszech.

– Z wyjątkiem witamin i środków odwykowych nie brałem żadnych innych lekarstw podczas wy-

ścigu – oświadczył wtedy kolarz.

Edita Rumšienė przebywa od 30 lipca w areszcie Bonneville. 28-letnia Litwinka, matka trojga dzieci, jest oskarżona o „posiadanie, oferowanie, przekazywanie i pomoc w stosowaniu środków dopingujących poprzez zorganizowaną grupę przestępczą”.

We wtorek jej adwokaci złożyli kolejny, czwarty wniosek o zwolnienie z aresztu. Według „źródła zblizowanego do sądu” Litwinka ma wyjść na wolność dzisiaj.

28 lipca, w dniu gdy jej mąż uplasował się na trzecim miejscu Tour de France, została zatrzymana do rutynowej kontroli w okolicach Chamonix, gdy udawała się z Francji do Włoch. W jej samochodzie znaleziono podejrzaną substancję.

Po ujawnieniu sprawy Rumšasa został zawieszony przez swoją grupę Lampre. Litewski kolarz, stanowiąc zaprzeczający jakoby stosował niedozwolone środki i przedstawiający jako dowód negatywne wyniki testów, nie startował od zakończenia Tour de France. Nie chce też przyjechać do Francji, aby osobiście złożyć wyjaśnienia w tej sprawie.

Kłopoty finansowe angielskich klubów

Najważniejsza dyscyplina płac

W roku obrachunkowym 2001-02 tylko trzy kluby angielskiej ekstraklasy piłkarskiej zanotowały zysk – Manchester United, Southampton i Tottenham Hotspur.

Manchester United uzyskał zysk 32,3 mln funtów, Southampton – 3,3 mln, a Tottenham – 0,9 mln.

Spośród czołowych klubów piłkarskich Anglii i Szkocji, które dotychczas ogłosiły swoje finansowe wyniki, straty odnotowały Aston Villa, Birmingham (0,4 mln funtów), Celtic Glasgow (2,9 mln), Manchester City (13,9 mln), Leeds United (28,2 mln) i Glasgow Rangers (35,3 mln). Stratę zapisał także Newcastle – 3,1 mln funtów, chociaż jest ona i tak blisko trzy razy mniejsza niż

przed rokiem, kiedy wynosiła 8,9 mln. W tym samym czasie fundusz płac wzrósł w tym klubie o 20 proc.

Na płace piłkarzy i działaczy klubowych Newcastle wydał 32 mln funtów, co odpowiada 45 proc. ogólnych obrotów klubu wynoszących 70,9 mln funtów.

Najważniejszym czynnikiem z punktu widzenia zysków klubów piłkarskich jest dyscyplina płac – podkreślił Shepherd.

Pewnym pocieszeniem dla klubu z północno-wschodniej Anglii są dobre wyniki uzyskiwane na boisku. W Premier League Newcastle United zajął najwyższą lokatę od 5 lat. Czwarte miejsce zapewniło mu udział w Lidze Mistrzów.

PIĄTEK 11. X

6.00 Dzień dobry
8.00 S. „Klan”
8.30 Świat dzikiej przyrody
9.00 Dla dzieci
9.20 Przy kawie
10.10 Agencja SOS
10.40 S. „Prokuratorzy”
11.35 Proszę o głos
12.35 Dom kultury
13.35 Stop – przyroda!
14.00 Brama triumfalna
14.25 Godzina z prof. Kazlauskasem
14.40 Pytanko
14.50 Dla dzieci
15.10 Dajmy czadu
16.00 S. przyg. „Dinotopia”
16.55 Język litewski
17.00 Wiadomości (ros.)
17.10 S. „Klan”
17.40 Przy kawie
18.30 Wiadomości
19.00 Agencja SOS
19.30 Nadzieja życia
20.25 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
20.50 Przedsiębiorczość
20.55 Sport
21.00 Program muz.
21.59 Loteria „Perlas”
22.00 Program muz.
23.00 Wiadomości
23.05 Film fab. „Trzy historie”, Rosja 1997

7.15 Wiadomości rowerowe
7.30 Maximania
8.20 S. „Magia miłości”
9.15 S. „Niewinna miłość”
10.10 Niebezpieczna stręła
11.05 Wiadomości rowerowe
11.25 Film przyg. „Chłopiec karate III”
13.30 Komedia „Neriam”
15.00 Filmy anim.
15.50 S. „Magia miłości”
16.40 S. „Soledada”
17.40 S. „Niewinna miłość”
18.45 Wiadomości
19.10 Telegra „Sześć zer – milion”
20.00 Wiadomości rowerowe
20.20 Komedia „Mowa pieniędzy”
22.20 Dramat psych. „Punkty nieboszczyka”
0.05 Thriller „Powrót z piekła. Piekło na ziemi”

4

7.00 Próba władzy
7.15 Dziennik mamy
7.45 Śmietanka – magazyn dla kobiet
8.15 S. „Top modele”
9.10 S. „Kiedy będziesz moją”
10.00 S. „Świat według Kiepskich”
10.35 Dla rybaków
11.00 S. „Helikoptery”
11.55 Komedia „Wykup czerwonoskórego wodza”

13.30 Próba władzy
13.45 Ring
15.00 Nasze zwierzęta
15.30 Liga zwycięzców
16.00 S. „Ania z Zielonego wzgórza”
16.25 Karuzela
17.20 S. „Artur”
17.45 S. „Top modele”
18.40 S. „Kiedy będziesz moją”
19.35 Gra roku – 1604
19.45 Dziś
20.15 Smak życia
20.45 „Corrida”
22.00 „De facto” – program publ.
22.30 Próba władzy
22.50 Thriller „Fasada”
0.35 S. erot. „Eden”
1.10–7.00 DW

3

7.05 Telesklep
7.20 S. „Garfield i przyjaciele”
7.50 Nomeda
8.40 S. „Trzy siostry”
9.30 S. „Obejmij mnie”
10.20 S. „Melrose Place”
11.10 TV „Lietuvos rytas”
12.00 Przepisy Roberta
12.25 Dramat „Inne historie miasta”
14.05 S. „Ekipa A”
15.00 S. „Digimonowie”
15.30 S. „Blossom”
16.00 S. „Obejmij mnie”
16.55 S. „Trzy siostry”
17.50 Nomeda
18.45 Wiadomości TV3
19.05 Sport TV3
19.10 Tydzień bez tabu
20.10 Film akcji „Wicher”, USA 1996
22.30 Thriller „Dwanaście małp”, USA 1995

0.55 Telesklep
8.00 Z Wilna
8.20 Puls
9.00 Wiadomości
9.20 Magia kina
9.45 Miasteczko
10.15 Lekarz domowy
10.45 Sam sobie reżyserem
11.45 Film anim.
12.00 Wiadomości
12.20 Sport
12.25 Magazyn „Czego chce kobieta”
13.25 Film fab. „Strzelec wyborowy”
15.00 Wiadomości
15.20 Film fab. „Świat się śmieje”
16.50 Magazyn „Czego chce kobieta”
17.50 Dla ogrodników
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.35 „Niedziela”
20.00 Telefon „Niedzieli”
20.35 Diagnosta: interesujący człowiek
21.10 Film fab. „Gospodarz tajgi”
22.00 Z Wilna
22.20 Cd. filmu
23.30 „Geras”

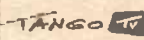

8.15 Pogląd
8.35 S. „Signora”
9.30 Skraj
10.00 S. „Krzyk mordercy”
10.50 Film fab. „Wariant „Omega”
17.15 Film anim.

17.25 Bądźmy zdrowi
17.55 Proponujemy
18.00 S. „Krzyk mordercy”
18.55 Lekcja jęz. angielskiego dla dzieci
19.00 Sukces w sadye
19.25 5 minut
19.30 Magazyn „Świat kobiety”
20.00 Proponujemy
20.05 S. „Signora”
21.00 W obiektywie
21.30 5 minut
21.35 O turystyce
21.50 Bez pracy nie ma kolaczy
22.20 Film fab. „Wariant „Omega”

8.00, 16.00 Film krym. „Miraz”
9.10, 17.10 Komedia „Droga aniołów”
11.10 Film fab. „Twardy policjant”
12.40 Dramat „Członkowie klubu”
14.30 Melodramat erot. „Ja cię Kocham”, Polska 1999
19.10 Kanały XXI i Hallmark
19.20, 22.10 Kalejdoskop zniżek
19.25 Komedia „Dembel”
20.35 Dramat „Szczęście”
22.15 Dramat „Mirka”
0.15 Film przyg. „Królowa mieczów”
1.00 Kanał dla dorosłych

9.25 S. „Batman”
9.50 Tangorama
11.10 Western „Bonanza”
12.00 S. „Moje rzekome życie”
12.45 S. „Beverly Hills 90210”
13.30 Dramat „Liryka Jasona”
15.25 Tangorama
16.45 S. „Savannah”
17.30 S. „Batman”
17.55 Western „Bonanza”
18.45 S. „Moje rzekome życie”
19.30 Tangorama
20.55 Komedia „Pan dyrektorka szkoły”
22.20 Tangorama

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości
8.12 Pogoda
8.15 Woronicza 17
8.30 „Złotopolscy” – telenowela
9.00 Zrozumieć świat – program dla młodzieży
9.20 Nie tylko dinozaury – program dla dzieci
9.45 Szansa na sukces: Vox
10.45 Papierowy teatrzyk – program dla dzieci
11.00 Tęczowa bajeczka – program dla dzieci
11.15 S. anim. „Hrabia Kaczula”
11.45 Eurotel – magazyn
12.00 Wiadomości
12.15 Forum Polonijne – program publ.
13.00 Hity satelity

13.15 „Marzenia do spełnienia” – telenowela
14.00 Jestem: Halina Frąckowiak – program rozr.
14.30 Krakowskie Portrety Muzyczne
15.00 Wiadomości
15.15 Zrozumieć świat – program dla młodzieży
15.35 Nie tylko dinozaury – program dla dzieci
16.00 „Złotopolscy” – telenowela
16.30 Euroexpress – magazyn
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Gość Jedyńki
17.40 S. anim. „Hrabia Kaczula”
18.00 Szansa na sukces
19.00 Wieści polonijne
19.15 Dobranocka
19.30 Wiadomości
19.59 Sport
20.06 Pogoda
20.15 „Złotopolscy” – telenowela
20.40 Mówi się – program poradnikowy
21.00 Hity satelity
21.15 „Marzenia do spełnienia” – telenowela
22.00 Jestem: Halina Frąckowiak – program rozr.
22.35 „Prawdziwe psy” – telenowela dok.
23.00 Porozmawiajmy
24.00 Monitor Wiadomości
0.15 Profit

tvn

5.50 „Tajemnice pocałunku” – telenowela
6.35 Telesklep
7.05 „Przyjaciółki i rywalki” – telenowela
7.50 S. „Animaniacy”
8.15 S. „Filiputki”
8.40 S. „Szczeniak zwany Scooby Doo”
9.05 S. „Świat Bobby'ego”
9.30 Telegra
10.35 Telesklep
11.50 Rozmowy w toku
12.50 Kto Was tak urządził?
13.25 S. „Filiputki”
13.50 S. „Szczeniak zwany Scooby Doo”
14.15 S. „Beverly Hills 90210”
15.15 Milionerzy
16.00 TVN Fakty
16.10 „Przyjaciółki i rywalki” – telenowela
17.00 „Miłość i nienawiść” – telenowela
17.50 Kropka
18.00 Rozmowy w toku
19.00 TVN Fakty
19.30 Sport
19.35 Pogoda
19.40 Uwaga!

20.00 „Akademia Policyjna III – Ponowne szkolenie” – film fab.
21.50 „Pustynna burza” – film fab.
23.40 S. „Kasia i Tomek”
0.10 S. „Kompania braci”
1.30 Nic straconego

4

TVP4

6.00 Muzyczny VIP
6.30 Magazyn golfowy
7.00 Muzyczne listy
7.50 S. „Sklep Mopatopa”
8.15 S. anim. „Rudzielec”
8.40 S. anim. „Masked Rider”
9.05 „Fiorella” – telenowela
10.10 „Zbuntowany anioł” – telenowela
10.50 S. „Misja w czasie”
11.40 S. komed. „Dharma i Greg”
12.05 S. sensac. „South Beach”
13.00 Muzyczny VIP
13.25 Magazyn golfowy
13.55 S. „Sklep Mopatopa”
14.20 S. anim. „Rudzielec”
14.45 S. anim. „Masked Rider”
15.05 „Fiorella” – telenowela
16.00 Muzyczne listy
17.00 S. komed. „Karolina w mieście”
17.30 Hot Chat – interaktywny program publ.
17.45 Dziennik
17.58 Prognoza pogody
18.00 „Zbuntowany anioł” – telenowela
19.00 „Nieślubny ojciec” – komedia obycz.
20.55 S. przyg. „Wyspa fantazji”
21.50 Dziennik
22.05 Informacje sportowe
22.12 Prognoza pogody
22.15 „Życiowa szansa 3” – teleturniej
23.15 S. komed. „Życie jak sen”
23.45 S. anim. komed. „Głowa rodziny”
0.15 S. „Przygody Fry'a w kosmosie”
0.45 X Łaski – program rozr.
1.15 Muzyczne listy
2.05 Stręła P – magazyn muz.
2.30 Super VIP – wydarzenia i plotki
2.55 „To się w głowie nie mieści” – magazyn

TVP1

6.00 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości: 6.05, 6.30, 7.00, 7.30
8.00 Wiadomości
8.12 Pogoda
8.15 Woronicza 17
8.25 Telezakupy
8.40 S. anim. „Tęczowe rybki”
9.05 Jedyneczka
9.40 S. anim. „Przygody Ośliczki Tosi”
9.50 S. anim. „W zoo”
10.00 S. „Piknik u Ozyrysa”
10.50 S. dok. „Po-Lan-Yah – Tu mieszka Bóg”
11.40 Telezakupy
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Czas relaksu
12.45 S. „Plebanią”
13.35 Telezakupy
13.50 Na żywioł: Woda male i duże
14.15 Podróże
14.35 Laboratorium – magazyn

15.00 Wiadomości
15.10 Sprawa dla reportera
15.40 Euroexpress
16.05 Raj
16.30 S. „Moda na sukces”
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 Gość Jedyńki
17.40 S. „Plebanią”
18.05 Randka w ciemno – zabawa quizowa
18.45 Jaka to melodia? – quiz muzyczny

19.15 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
19.59 Sport
20.06 Pogoda
20.20 „Rubin z Kairu” – film fab.
23.00 Monitor Wiadomości
23.20 Profit
23.25 S. krym. „Prawo i bezprawie”
0.15 S. „Nowa Ziemia”
1.05 „Cały ten zgiełk” – film fab.
3.05 S. „Sprawiedliwość na 18 kołach”

6.25 Telesklep.
7.00 Dziś w Ameryce.
7.30 S. „Jago – ciemna namiętność”
8.30 S. „Co powiedział nieboszczyk”
9.30 Film fab. „Byliśmy sąsiadami”
11.00 S. „Detektywi”
12.00 Film dok.
13.00 Gorąca dziesiątka.
14.00 Pewnego razu wieczorem.
15.00 Jesteś świadkiem.
16.00 Okna.
17.00 S. „Jago – ciemna namiętność”
18.00 Dziś na świecie.
18.30 Żydy świata. Łotwa.
19.00 S. „Co powiedział nieboszczyk”
20.00 S. „Detektywi”
21.00 Dziś na świecie.
21.45 Szczerze wasz...
22.00 Koncert
0.15 Film fab. „Piraci XX wieku”

8.00 „Ostatnia droga”
9.35 „A ranki są tu ciche”
12.35 „Najpiękniejsza i najmiłsza”
13.55 S. „TASS upoważniony jest oświadczyć”
15.00 „Trzecia młodość”
16.30 Film fab.
18.00 „Dwaj kapitanowie”
19.35 „12 krzesel”
20.55 S. „TASS upoważniony jest oświadczyć”
22.00 „Swoj dla obcych, obcy dla swoich”
23.35 „Walera”

1

7.00 Wiadomości.
7.15 S. „Rodzinne więzy”
8.10 S. „Serca trzech”
9.20 Obiektyw.
9.35 S. „Robin Hood”
10.00 Wiadomości.
10.15 S. „Policjanci”
12.05 S. „Czas miłości”
13.00 Wiadomości.
13.15 Film dok.

13.50 S. „Drongo”
15.00 Wielkie pranie.
16.00 Wiadomości.
16.25 Człowiek i prawo.
17.00 S. „Rodzinne więzy”
17.50 Pole cudów.
19.00 Czas.
19.40 Film fab. „Inni”
21.35 Film fab. „Johnny Mnemonic”
23.15 Film fab. „Ucieczka z Szouszenka”
1.30 Realna muzyka.

Białoruska TV

5.00, 6.00, 7.00, 8.00 Wiadomości.
5.15, 6.15, 7.15 Dzień dobry, Białoruś.
8.15, 16.00 Czas śniadania – czas zbierania plonów.
9.05 Podróż dookoła świata.
9.20 Sad marzeń.
9.45 Białoruskie świątynie.
10.10 S. „Magia miłości”
11.00 Wiadomości.
11.20 Dzień dobry, Białoruś.
12.15 Film fab. „Pożegnanie Słowianki”
13.35 Wiadomości.
13.55 Piłka nożna.
17.00 Wiadomości.
17.20 Z wiarygodnych źródeł.
17.35 Film fab. „Czarne zwierciadło”
19.10 Los człowieka.
19.40 Kołysanka.
20.00 Panorama.
20.45 Nowości regionalne.
21.00 S. „Magia miłości”
21.50 10 minut o sporcie.
22.00 Wiadomości.
22.20 Stręła X.
22.30 Nocny eter.

6.50 Gazetowy deszcz.
7.05 S. „Tajemnicza kobieta”
8.00 Dziwne muzea.
8.40 Telesklep.
9.00, 12.00, 16.00, 20.00 Wydarzenia.
9.15 Data.
10.10 Gra w chowanego.
10.45 Kolarskie mistrzostwa świata.
10.55 Sprawa pieniędzy.
11.10 Pietrowka 38.
11.30 Moskwa biznesu.
12.15 S. „Inspektor Derrick”
13.30 Gabinet 21.
14.00 Regiony.

Firma „Joana” PKS Warszawa

WILNO - WARSZAWA - 21.30
WARSZAWA - WILNO - 19.30

codziennie

Twoj wybór - pewny partner podróży!

tel. 48 16 34

14.30 Parada animacji.
15.00 „Czas nie wybiera”
16.15 Abecadło.
17.00 S. „Izabella”
17.50 5 minut Moskwy biznesu.
18.00 Film fab. „Kulisy”
19.00 „Polowanie na ludzi”
21.15 „Wremieczko”
21.40 Pietrowka 38.
22.00 „Wremieczko”
22.20 Otwarty projekt

6.00 Film fab. „Pewnej upalnej nocy letniej”
8.00 Film fab.
10.00, 15.00 Film fab. „Miłość czy pieniądze”
12.00, 17.00 Film fab. „Ziemia obiecana”
13.00 Film fab. „Młodość Fausta”
18.00 Film fab. „Tagert”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Detektyw Frust”

10.15, 14.30, 0.15 Kolarstwo.
12.00 Magazyn żeglarski.
12.30 Motosport.
13.00, 19.00 Tenis.
20.00 Aerobik.
21.00 Sport siłowy.
23.00, 1.15 Nowości Eurosportu.

10.20 Dzienniki kasyna.
10.50 Samochody.
11.15 Czerwone stronice historii.
11.45 Największy złoczyńcy.
12.10 Śmierć o północy.
13.05 Olbrzymi – legenda i zagadka.
14.00 Tajemnica miliarda dolarów.
15.00 Wielcy dowódcy.
16.00 Pole walki – Wietnam.
17.00 Wędkarstwo.
18.00 Podróże w przeszłość.
19.00 Wielki ząb.
20.00 „Titanic” – odpowiedzi z głębi.
21.00 Za fasadą.

Bez istotnych zmian

W ciągu najbliższych dni synoptycy zapowiadają pogodę chłodną. W nocy na drogach przewiduje się gołoledź.

Dziś przelotne opady, w dzień wiatry z kierunków północno-zachodnich, zachodnich. W nocy 0-5 stopni mrozu, w dzień 3-8 stopni ciepła.

Jutro w rejonach wschodnich bez opadów. W nocy od 1 do 6 stopni mrozu, w dzień 3-8 stopni ciepła.

DROBNE

Weselni muzykanci – pan Czesław Tomaszewicz z kapelą. Usługi foto i wideo. Tel. 8 685 78003.

Sprzedam dom mieszkalny (90 m kw., działka ziemi 30 a) w Dojlidach w rej. sołecznickim. Tel. 8 380 48369, 8 689 19741.

Sprzedam ziemniaki spożywcze, paszowe, nasienne; nawozy mineralne „GAUSA 10”, NPK 5-10-25, granulowany superfosfat. Na zamówienie dostarczę. Tel. 49 02 54, 8 672 04737.

Doświadczona sprzedawczyni poszukuje pracy. Tel. 67 25 23.

Kupię stare pocztówki, monety i banknoty. Tel. 232 80 93.

Niedrogo udzielam korepetycji z matematyki. Vilnius, tel. 213 80 90.

UAB "METRANSA"

Skupujemy metale kolorowe i żelazne, stal nierdzewną, puszkę po piwie
Większą ilość wywozimy
Vilnius, Kirtimų g. 53,
tel. 60 27 71, 698 01 380

Bądź z "Kurierem" na co dzień!

Wydanie codzienne – indeks 0044

1 mies.	3 mies.	5 mies.
20 Lt	60 Lt	100 Lt

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów i mieszkańców wsi – indeks 0227

1 mies.	3 mies.	5 mies.
17 Lt	51 Lt	85 Lt

Wydanie magazynowe (24 strony) – indeks 0172

1 mies.	3 mies.	5 mies.
5 Lt	15 Lt	25 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym

Wydanie codzienne w księgarniach "Księgarnia na Rudnickiej" (Rudininkų 20), "Elephas" (Olandų 3), w Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76), w szkołach
Wydanie codzienne w redakcji

1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
14 Lt	42 Lt	70 Lt	13 Lt	39 Lt	65 Lt

Prenumerata dla czytelników w Polsce

Wydanie codzienne			Wydanie magazynowe		
1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
65 PLN	195 PLN	325 PLN	24 PLN	72 PLN	120 PLN

Konto bankowe: Bank Polska Kasa Opieki SA, I Oddział w Suwałkach, nr. 12401848-07711160-2700-401112-001-0000, V.s.l. "Vilnijos žodis" z dopiskiem "prenumerata"

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne			Wydanie magazynowe		
1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
15 USD	45 USD	75 USD	6 USD	18 USD	30 USD

Konto bankowe: Lietuvos Žemės Ūkio Bankas, Naujosios Vilnijos skyrius, b/k 260101441, nr. 3700969, V.s.l. "Vilnijos žodis"

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję: fax. 60 84 45, e-mail: kolport@kurierwileński.lt

B. P. Juwetura zaprasza 19-26 października do Watykanu-Rzymu.

Trasa: Częstochowa – Znojmo – Wenecja – Asyż – Rzym – Watykan – Wiedeń.

Cena 570 Lt.
26-30 października do Krakowa.

Trasa: Częstochowa – Kraków – Wieliczka – Łagiewniki.

Cena 195 Lt.
Vilnius, ul. Bazilijonų 3; (8-5)231 40 06, godz. 9-16; 264 57 36, od godz. 18; 8 699 86125.

Wizy do Rosji, na Białoruś, Ukrainę. Emerytom – 20 Lt.
Vilnius, Sėlių 52, tel. 75 38 59.

Kupię działkę (do 2 ha) koło jeziora Vilnoja w Suderwie.
Tel. 40 34 49, 8 685 57803.

Konsultacje w sprawach zwrotu ziemi w Wilnie i rejonie wileńskim.
Tel. 216 08 45, 8 612 23700.

Sprzedam autobus UVECO, 1985 r., TYP 702H00, 8000 euro, Polska. Tel. 56 466 5006.

Do wynajęcia garaż przy ul. Dalgų 10. Tel. 65 65 93.

Firma zatrudni nauczycielkę języka angielskiego, która umie i chce pracować z dziećmi. Tel. 75 38 59, 75 39 16, kom. 8 698 17581.

Kalendarium

* Piątek (11. X) jest 284 dniem 2002 roku. Do końca roku pozostało 81 dni.

* Znak Zodiaku – Waga.
* Imieniny: Aldony, Dobromiły, Emila.

* Wschód Słońca – 6.39, zachód – 17.31. Długość dnia 10 godz. 52 min.

* Księżyc. Nów – od 6 października.

KURS WALUT

Bank Litewski

Oficjalny kurs na 11 października 2002 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	3,5279
Dolar australijski	1,9289
1000 rubli białoruskich	1,8826
Dolar kanadyjski	2,2104
Frank szwajcarski	2,3527
Korona czeska	0,1126
Korona duńska	0,4647
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	5,4738
100 forintów węgierskich	1,4054
100 jenów japońskich	2,8409
Łat łotewski	5,8030
Korona norweska	0,4757
Złoty polski	0,8456
Rubel rosyjski	0,1112
Korona szwedzka	0,3771
1 mln lir tureckich	2,1394
Griwna ukraińska	0,6619
10 tys. lei rumuńskich	1,0602

Dodatki do telefonów łączności komórkowej

Hurt i detal
500 pozycji akcesoriów
Naprawa telefonów
UAB "PRELASTA & CO"
Vilnius, Skroblių 31,
tel./faks: 233 25 83, 216 22 16
Kaunas, Savanorių pr. 222, tel. (8 27) 31 00 53

Dołącz do nas!

(Zam. 009)

OFERUJEMY:
Turystyka przyjazdowa na Litwę
Organizacja wycieczek na zlecenie klienta
Pielgrzymki, wczasy, konferencje,
turystyka biznesowa.
Zapewniamy profesjonalną obsługę.

Biuro podróży
Birbinių g.4 a, Vilnius, Lietuva, tel. 22 34 72, tel./fax. 61 83 85
E-Mail: tour@takas.lt

KUPON

BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów) wydrukujemy nieodpłatnie

Wypełniony kupon prosimy przelać na adres redakcji z dopiskiem "Dział reklamy":
Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER WILEŃSKI Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI

OGŁOSZENIA DO "KURIERA WILEŃSKIEGO" - TELEFONICZNIE !

OGŁOSZENIA DROBNE DO „KURIERA WILEŃSKIEGO” PRZYJMUJEMY TEŻ TELEFONICZNIE PRZEZ CAŁĄ DOBĘ !

Swoje uwagi prosimy zgłaszać pod nieodpłatnym nr telefonu: 8-800 22900 (w języku litewskim).

Usługę oferuje: UAB „Dešimt balų”, Demokratų 53, Kaunas, tel. 8-27 36 11 87.

Jedynie trzeba zatelefonować pod nr telefonu

8 900 20032

3

Cena za 1 minutę Lt

Po odezwaniu się sekretarki automatycznej nastąpi sygnał, po którym prosimy podać swoje imię, nazwisko i numer telefonu z kodem miasta. Po usłyszeniu drugiego sygnału - od którego następuje odliczanie czasu w cenie 3,00 Lt za 1 minutę - trzeba podać treść ogłoszenia i dzień jego ukazania się. Następnie prosimy odłożyć słuchawkę.

KURIER WILEŃSKI

Wydawca
VšĮ "Vilnijos žodis"
Dyrektor spółki
Roman Baranowski
(tel. 60 84 44)
Adres: Birbinių g. 4a
2030 Vilnius
Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322
ISSN 1392-0405
Druk UAB "KLION"

Krystyna Adamowicz, Aleksander Borowik – zastępcy redaktora naczelnego (tel. 60 84 46, 60 84 47). Zespół dziennikarzy: Helena Gładkowska – stolica, Danuta Kamilewicz – "Pocopolek", Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz – polityka, Irena Litwin – praworządność, Andrzej Łakis – sport, Irena Mikulewicz – "Samo życie", zdrowie, Andrzej Puksztó – kultura, Julitta Tryk – gospodarka (tel. 60 84 46, 60 84 47, e-mail: redaktor@kurierwileński.lt).

Jadwiga Podmostko – korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz – korespondent na rej. sołecznicki, tel. 8 685 04103, Zenon Samulewicz – korespondent na rej. święciański, Alina Sobolewska – korespondent na rej. trocki, Krzysztof Szczepaniak – korespondent na obwód kaliningradzki, Marian Paluszkiwicz – fotoreporter (tel. 60 84 44).

Wanda Zajączkowska – sekretarz redakcji, Marian Sipowicz – zastępca sekretarza redakcji (e-mail: sekret@kurierwileński.lt). Walerian Butkiewicz, Roman Ostouch, Lucja Stankevičiūtė – łamanie komputerowe (tel. 60 84 44), Zbigniew Markowicz – promocja (tel. 60 84 44), Dariusz Guszczka – reklama (tel. 60 84 44, e-mail: reklama@kurierwileński.lt), Weronika Wojsznis – kolportaż – prenumerata (tel. 60 84 44, e-mail: kolport@kurierwileński.lt).

Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiacji tekstów nie zamówionych. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor Krystyna Adamowicz

Redaktor naczelny
Zygmunt Żdanowicz

e-mail:
redaktor@kurierwileński.lt

tel./fax 60 84 44